

Augsburg College
George Sverdrup Library
Minneapolis, Minnesota 55404

WITHDRAWN

NAAR
JULEKLOKKENE
RINGER

027.9
P49
N

NAAR JULEKLOKKENE RINGER

DIGTE *av*
WILHELM PETTERSEN

MINNEAPOLIS, MINN.
AUGSBURG PUBLISHING HOUSE
1922

7792

COPYRIGHT, 1922, BY
AUGSBURG PUBLISHING HOUSE
MINNEAPOLIS, MINNESOTA

839.82
P49
WNa

Min svigerfar
OLUF ALEXANDER SAUGESTAD
tilegnet

INDHOLD

I. PROLOG

SIDE

Sæd og høst.....	11
------------------	----

II. KRISTENDOMMEN OG KIRKEN

Julesne	15
En bekjendelse	16
Tre julekort fra Norge	19
Julekveld	21
Julens minder	23
Der gaar et tog	25
Julestemning	28
Guds søn	31
En juledrøm	33
Nyaar 1911	40
Midfaste søndag 1919	42
Palmesøndag	43
Skjærtorsdag	45
Paaskeklokker	48
Paaske	50
Paaskedag	52
Paaskesalme	53
Pinsedag 1919	55
Tror du	56
En bøn	57
Mattæus 23, 29—39	59

Min kongesang	61
Søndag	62
Kristus-kirken	63
Den 19de Davids salme	65
Tro	68
Bordsalme	69
Du milde lys	70
Festsalme	71
Herrens bøn	74
Vern og fæste	75
Salme	77
Salme	78
Missionssalmer	80
Der flyver ei fugl	84
Den eneste tilflugt	85

III. IN MEMORIAM

Hans Nielsen Hauge	89
Kjeld Stub	93
L. O. Skrefsrud	95
Sven Rud Gunnarson	97
H. A. Stub	99
J. L. Lundeby	101
Ole Paulson	102
Georg Sverdrup	104
Sigvard Quale	106
Sogneprest Chr. Knudsen	107
Ulrik Vilhelm Koren	109
Sven Oftedal	112
Bjørnstjerne Bjørnson	114
Mindedigt om Gunnar Wennerberg	116

Min far	119
Johan Nathan Kildahl	121
Peer Strømme	123

IV. LIVSBILLEDER

Sølvbryllupsdigt til hr. og fru Kristen Heilberg	127
Til prof. Georg Sverdrups 25-aarsjubilæum som bestyrer for Augsburg Seminar	129
Til hr. Oluf Alexander Saugestad	137
Dr. theol. T. H. Dahl	139
“Daglig Tidende”	143
Til “Decorah-Posten”s 40-aars-jubilæum	145
Sølvbryllupsdigt til hr. ingeniør i kemi og fru Carl Bache- Wiig	148
Til dr. theol. Marcus O. Bøckman	150
Rimbrev til min bror, komponisten P. G. Pettersen	153
Til hr. florist Cornelius Tonseth og frues 20de bryllups- dag	157
Dr. theol. F. A. Schmidt og frue	159
Dr. theol. H. G. Stub	160
Til dr. theol. H. G. Stub	162
Til fru Harald Lange	163

V. NORGE OG AMERIKA

Kronprins Olav	167
Norge, vor mor	168
Prolog til Norge-Amerika-dagen ved Panama-Pacific ut- stillingen 1915	170
Til sangerstevnet i Portland, Oregon, 1918	176
St. Croix-floden	178
Oregon-sne	179
Coeur d’Alene	180

VI. LIVETS LYRIK

Post festum	183
Høststemning	186
I skogen	188
Den gamle professor	189
Vaarens sang	191
Ved havet	192
Vaar	194
Sommerens død	196
En passant	198
Livet	199
Barnet	202
Knust	204
Til fødselsdagen	205
Minder	207
Maple Lake — et aftenbillede	210
Solsangen	212
Spindelvæv	214
Vaarsne	217
Til hende	218
Fredløs	220
Det hænder	222
Vinterkveld	225
Høst og vaar	227
Elverkongen	230
Et liv	232
Hjertelivets golfstrøm	233
Mot aftentide	234

VII. EPILOG

Digterløn	237
-----------------	-----

I

PROLOG

SÆD OG HØST

JEG saadde litt frø i en fattig jord;
men frøet var bare tanker og ord.

Jeg hugget en vei gjennom vildnis og krat;
men veien bar ut mot en stjerneløs nat.

Hvi plantet jeg ikke en aker med hvete?
Hvi vandret jeg ikke veien den brede?

Jeg gik alene og speidet mot dagning,
men fik intet glimt av lysstreifs-flagning.

Frøet fløi op som støv for vindene —
jorden var haard og lukket var sindene.

Dog se, nu sol over livet flommer!
Var vaaren end kold — det blev dog sommer.

1917.

II

KRISTENDOMMEN OG KIRKEN

JULESNE

I SNEEN som falder og dækker vor jord
med hvitt som et tegn paa at himlen er sonet,
jeg læser den evige kjærlighets ord
fra ham hvem med torner saa grusomt de
kronet.

Han elsket dem alle — de svarte med slag
og spottet sin kjærlighets konge i døden.
Han heiste paa jorden tilgivelsens flag —
nu sneen, den hvite, i tætnende lag
vil lægge sig skjulende mildt over brøden.

Mit syndige hjerte, mit saarede sind
maa finde et sted hvor de møtes med mildhet,
maa finde et hjem som vil tage dem ind,
saa tanken faar hvile og længselen stilhet.
Ti stunder alt liv mot forsoningens fred,
mot renhetens lægende magt i det høie.
Dit stunder min sjæl — mot det fredlyste sted,
hvor, saaret og træt, den kan lægge sig ned
og skue den sonende mildhet i øie.

1895.

EN BEKJENDELSE

JEG har lett hos de lærde, fra Thales til nu,
set indom til Leibnitz og Nietszche — men du,
hvilke tankeskeletter og benrangelvæv
ligger morkne omkring efter hele mit stræv!
Jeg blev træt av at søke, jeg fandt ikke fred,
ingen sprudlende kilde at lække mig ved.
Der var malede frugter paa træer uten rot,
og hver draape av vand fløt bort ved min fot.

La dem snakke om kræfter og love og slikt!
La dem kalde min tro for drømme og digt!
La dem komme med Platon og Hegel og Kant!
I de skiftende meningers hvirvel jeg fandt
ingen grund for min fot, intet lys paa min vei —
der var mat for min tanke, men mættet mig ei.
Det var Sodoma-epler som narret og løi,
og det støv de bar i sig for vindene fløi.

Jeg vil synge det ut hvor i verden jeg gaar,
at jeg tror paa den Gud som styrer og raar,
at jeg tror paa Guds søn, som kjærlighet er,
han som hører en bøn naar et menneske ber,

at jeg tror paa ham, selv naar han skjuler sit smil,
mens jeg va'r i en elv av mismod og tvil,
saa jeg trøstig kan fly til hans kjærlige favn
og faa livsmod paany og faa fred i hans navn.

Jeg vil synge det ut med min sterkeste røst,
at jeg tror der med tiden vil komme en høst,
da den sæd som blev saadd under trængsel og tvil
og blev baaret med graat, skal bli høstet med
smil,

da hver renhetens tanke, hvert sandhetens ord,
skal faa bære sin frugt for vor hungrige jord,
da hver sjæl som er sulten og sorgfuld og træt,
skal faa hvile sig ut, ja, bli glad og bli mæt.

Jeg vil synge det ut hvor i verden jeg gaar,
at det onde i livet er sygdom og saar,
som kan læges av ham som paa korstræet hang,
at hans død var den seirende frihetens gang,
at hans ord som har lydt gjennem sekler til nu,
det tar brodden fra døden og helvedes gru,
at han lever i tuseners hjerter idag,
hvor der kjæmpes for sandhetens evige sag.

Jeg vil synge det ut hvor i verden jeg gaar,
at de talløse ting som jeg ikke forstaar,
kan ei rokke min barnlige tillid og tro
eller ta fra mit hjerte dets inderste ro,

NAAR JULEKLOKKENE RINGER

at jeg klamrer mig fast til mit haab som et pant
paa at sandhetens ord er i evighet sandt,
at trods motgang og nederlag skal dog tilsidst
min tro bli min seier i evighet hist.

Men til dig som kom ned til vor fattige jord
for at dække for alle dit himmeriks bord,
vil jeg sende i kveld en inderlig bøn:
Du som kjender og elsker os, Kristus, Guds søn,
send din himmelske kjærlighets rikeste væld
til den usleste hytte, den fattigste sjæl —
aa, la englene komme i følge og flok
med himmelske gaver, saa alle faar nok!

Julaften 1896.

TRE JULEKORT FRA NORGE

I. Kystbillede

Hvor vidt vi spredes, vi glemmer ei
landet som fostret dig og mig.
Det land som var os vort hjem som smaa,
det elsker vi endnu, vi gamle og graa.
Hvor sjøen sprøiter mot kysten ind,
gaar julelængsel fra tusen sind.

II. Fjordbillede

Se, hvor landet stolt sig løfter
op mot himlens klare blaa!
Sneen ligger i dets kløfter,
bølger mot dets brystvern slaa.
Herlig er det dog at skue
fædrelandet frit igjen,
som da sagaildens lue
lyste over Norge hen.

III. Landstorm paa ski

Solblank er luften, og glitrende sne
ligger paa fjeld, i dal og paa træ.
Landstormen hviler med bøsse paa knæ,
speider om den nogen uven kan se.
Guttene kjender vi — hjerter av guld,
muskler av staal, under vadmél og uld —
haandfaste karer, der ei søker skjul —
deilige Norge! Glædelig jul!

1905.

JULEKVELD

DE staar deroppe og holder vakt,
de hellige juletanker.
Saa kommer de som en stille magt
og venlig paa døren banker:
Luk op, saa vil du faa glædes frit,
du som har sørget og du som har lidt,
hvor du i verden vanker
julekveld.

For da er ingen saa høi og stor
at glæden kan stænges ute.
Da lyser det over den hele jord,
paa slottets og hyttens rute,
at nu er han kommet, han som skrev
sjælenes himmelske adelsbrev.
Hør bare englebudet
julekveld!

Og da er ingen saa klein og arm
at glæden ei naar hans hjerte.
Og bar han dypt i sin saare barm
den bitreste ve og smerte,

den klare himmel med stjerneskjær
og alle de grønne smaa juletrær
minder om alt han lærte
julekveld.

De klare lys og de sanger smaa
faar øinene til at tindre,
faar hjertet fortere til at slaa,
og sorgene de blir mindre.
Velkommen, du deilige jul igjen!
og tak at du bringer fra himmelen
glæden som fylder vort indre
julekveld.

1907.

JULENS MINDER

DER ligger halvglemte minder
og drømmer under sne;
men vent til vaarsolen rinder,
da skal du bare se!
Da spirer de frem i dagen
som liljer og rosenflor,
og livet i guld og skarlagen
følger de halvglemte minders spor.

Nu ligger de stille og hviler —
der er ikke liv at se.
Troen er død — du tviler;
den er jo saa kold, den hvite sne.
Men alle livets magter
arbeider dernede i hjertets jord
og bryter ad mørke schakter
vei op til lyset — i mindenes spor.

Ti aller dypest nede,
dit øiet slet ikke naar,
har livet sin lune rede,
hvor længslenes aarer gaar.

Der sprudler den friske kilde
fra mindenes rike væld,
og alt det du ei fik spilde,
det kommer med hilsen julekveld. —

Kommer med sære tanker
om alt du gik bent imod,
saa tunge og saare anker
svider gjennem dit blod.
Hvi fugtes saa mildt dit øie?
Mindes du nu det er julekveld?
Hvi staar du og ser mot det høie,
det tindrende lyse stjernevæld?

1908.

DER GAAR ET TOG —

I

DER gaar et tog over jorden
med blomster, fakler og flag,
med sanger, hvori der bor en
dæmrende mægtig dag.
Det løfter fremskridtets faner
paa sandhetens sterke grund,
og bryter for slegten baner
mot seierens morgenstund.
Og duften fra blomsterfloret
og faklenes flammende skin,
og sangen fra frihetskoret
og flaget i vaarens vind,
alt eier den magt som bryter
veier hvor slegtene gaar,
og spreder det lys som tyder
runer fra aar til aar.
Ti blomsten er skjønhetsstrangen,
og flaget det viser veien,
og seierens sprog er sangen
og faklen er sandhetens tegn.

II

Der stevner desværre et andet
tog over jorden hen.
Av det blir jorden forbandet;
ti det er alt liv til mén.
Det sniker sig hen langs veier
hvor mørket og natten bor,
det reder i løgn sit leie
og dræper alt skjønt paa jord.
Det synger de hæse sange
om hat og misundelse,
og slynger de giftige lange
armer om livsens træ.
Det træder hver blomst i støvet
og dræper hver ædel sag,
og har det en udaad øvet,
saa heiser det stolt sit flag.

III

Men derfor kom han iblandt os
som fødtes hin julenat.
I mørke og synd han fandt os;
men nu har han korset sat
som soningens tegn hernede,

og det skal vi samles om,
saa faar vi nok juleglæde,
og fries fra skyld og dom.
Al skjønhed — i ham den lever;
al sandhed — i ham den bor,
og frihetens sang, den bæver
i Herrens mægtige ord.
Han fører det tog som stevner
med blomster, fakler og flag,—
med alt hvad av godt vi evner
mot Menneskesønnens dag.

1908.

JULESTEMNING

*Et digt læst ved en juletræfest i Grieg losje, Sønner og
Døtre av Norge, Portland, Oregon*

VI samles i kveld paa et fredlyst sted,
fordi vi har *fredens fyrste* med,
fordi det træ I har pyntet til fest,
det minder om ham som er julens gjest,
om ham som har alle mennesker kjær
og vil træde dem nær.

Hit naar ikke kampens bulder ind.
Her kvæges og styrkes det mødige sind
ved alt hvad kjærlighet steller til,
ved venlig hilsen og trofaste smil,
ved julelys og ved træets pragt
og ved sangenes magt.

Og vi som har samme nordiske blod,
vi mindes i kveld hvor vor vugge stod:

en mindes sit hjem i dalens skjød,
en anden sit hjem hvor sjøen brød,
en tredje et hus i en bygd eller by,
som gav hvile og ly.

Og alle mindes vi jo "han far",
som tidt paa ryggen den vesle bar,
og alle husker vi jo "ho mor",
hun med de kjærlighetsfine ord,
hun for hvis godhet der ei findes navn,
hun med den varme favn.

Men barndommens minder, de straalere i glans
av julens helligste minde — hans,
den sterke, ydmyge Herrens søn,
for hvem vi samles om granen grøn,
som talte til os de hellige ord:
Vær snild mot din bror!

Hvis falden du ser ham, hjelp ham op!
Syk — ræk ham lindringens deilige kop!
Naken — aa klæ ham! Sulten — gi mat!
Venneløs, ensom — aa gjør ham glad!
Bær ikke nag! Ta din fiende med
ind i din kjærlighet!

Se, da vil det lyse av træet her,
og da kan vi glædes; ti Herren ser

paa tanke og vilje og hjertelag.
Fra jul til jul og fra dag til dag
vil han gaa med os og være os nær
i alt vi har kjær.

GUDS SØN

Guds søn! Fra himlens rene, lyse fred
til os, til jordens uro kom du ned.
I guddomskraft, med sandhets sterke ord,
du satte hellig fot paa syndig jord,
Guds søn, Guds søn!

Guds søn, som eide evig guddomsmagt,
som tjener kom i ydmyghetens dragt.
Dig tjente lysets engler hvor du var!
Og saa — for os du syndens byrde bar!
Guds søn, Guds søn!

Guds søn, hvem hele himlen hørte til!
Du laa i krybben med et barnesmil.
Du som skal dømme alle folk engang,
du laa i stalden paa en kvindes fang.
Guds søn, Guds søn!

Guds søn, som ingen udaad hadde gjort,
gik korsets vei igjennem dødens port.
Guds søn, hvis klædebon var lys og fred,
blev lagt i klippens skumle kammer ned.
Guds søn, Guds søn!

O Krist! la os i julens sal gaa ind!
La julens engel stryke mildt hvert kind!
La julestjernen lyse over jord,
til vi faar evig jul hos dig, vor bror!

1919.

EN JULEDRØM

DET var paa Stillehavskysten engang,
en julekveld — barnene lekte og sang.
Vi hadde just høstet vort juletræ;
da sa den vesle, som sat paa mit knæ:
“Aa, far, mens lysene brænder ut,
fortæl os no'e om julen til slut!”
“Ja, gjør det,” skrek alle og satte sig ned.
“Nuvel, I skal faa det bedste jeg vet,
og hvis I vil være rigtig snille
og sitte aldeles urimelig stille
og laane mig øre,
saa skal I en juledrøm faa høre.

Hver julekveld, ser I, staar nordmænd og lytter
og ser — og længes mot snelandets hytter.
Da kommer der toner, av engler baarne,
paa snehvite vinger fra kirketaarne.
Da drømmer de alle om hjemmet i nord,
om bjelkestuen hos far og mor,
og før de vet av det, saa er de paa farten,
og susende rider de hjem paa “svarten”,

den gildeste hest paa hele vor jord,
som farer med drømmere høit mot nord.

— — —

Nu vil altsaa jeg slik en reise gjøre. —
Saa en, to, tre, — nu skal I høre:

— — —

“Farvell!” — — “Skal du reise?” — — “Jaha.”
— “Hvorhen?” — —

“Til Norge paa julebesøk, min ven.
Hjem for at hilse paa alle jeg kjender —
fjeldene, fjordene, gamle venner,
paa alt som er kjær, i bygder og byer.”
“Med hvilken linje?” — — “Paa drømmeskyer
med fløielssæter og dunbløte køier.
Aa, du kan tro at det vil bli løier!
Jeg vil se alt det som jeg ikke kan glemme.
Jeg vil høre igjen mit fædrelands stemme,
og svale mit sind
og svøpe mig ind
i alt som er fagert derhjemme.”
“Naar reiser du saa?” — “Naar skumringen
falder

paa jord, mens himlen i straaleglans kalder,
da stiger jeg op i en guldtækket snekke.
Julens engel har utkik paa dækket.
De største distanser for den som leker
med juledrømmer, blir bare til streker.

Timer blir hjul som ruller i rummet.
Det lyser som dag av æterskummet.
Paa hundevakten jeg farer over
The Rocky Mountains, hvor bjørnen sover.
Soldagens fart gaar over Montana.
Der maa jeg holde fast om "fana",
det norske flag med de tre kulører.
Mot kveld over Nord Dakota jeg slører.
Minnesota jeg tar i en fei, —
over Wisconsin gaar det paa "snei".
Der ligger alle saa lunt i drømme —
ingen er vaaken undtagen Peer Strømme;
ham tar jeg med; ti han farer saa let,
lever lik mig paa en digters budget,
bryr sig ikke det grand om klærne
faar sig en skvæt av sjø fra skjær'ne.
Saa farer vi videre gjennom luften, —
Strømme kjender Chicago paa duften.
Gassens lysning langs linjen der,
det er Ohio, vi er New York nær.
Det er Atlanteren. Nu faar vi blæst,
Kuling — det liker en nordmand bedst.
Vi peiler en lygte langt mot nord, —
det er "Maud" sin lygte med Roald ombord.
Han bauter sig frem
mellem isflak og bjørn;

han skal ogsaa hjem —
den vidfarne ørn.

— — —

Snart er vi fremme, det gaar som en lek —
der farer vi over den sidste strek —
fra London til "neset", der skal vi stige
i land i drømmenes herligste rike.
Aa, hvor det lyser! Lik tusen borge
illuminert! Nu er vi i Norge.

Skinnende jøkler, fjordene blaa!
Saa sier Peer Strømme, —
selvsagt i drømme:

"Hvordan kunde I falde paa
at reise væk fra det fagre landet?

Findes et andet
i hele verden saa fagert og frit
som fædrelandet vort, dit og mit?"
Jo, folk er hjemme — de venter visst paa os.
Nu skal vi rigtig en festdag faa os.
Det er længe siden vi sidst var her.
Nu er vi gamle og graanet blevet,
mangt et aarstal vi siden har skrevet.
Kom, la os banke paa døren der!

— — —

Saa stiger der ut en gammel mand
og byr os træ ind i stuen.

Mor gaar stille og stiller i stand
maten til jul ved gruen.

De byr os til sæte, vi sætter os ned
og sier med usikker stemme: "Guds fred!"

Men mor, som ei kunde glem'n,
hun kjender sin gut paa stemmen.

"Gud signe dig, gildeste gutten min,"
hun sier, og stryker saa bløtt mit kind.

— — —

At bænkes ved hjemmets julebord
og si "go' nat" til far og mor
og takke for julekvelden
og brede over sig felden,
at se paa den tindrende julesne
og hilse det gamle epletræ
og skogen med kirkestilhet
og himlen med stjerners mildhet,
det er som i lys at stige
helt op til Gud faders rike.

— — —

Julemorgen gaar vi til kirken.

Der staar jo endnu den hægebirken
over graven hvor bedstefar laa!

Han var nu saa gammel og træt og graa,

men egte norsk, du, en dugelig kar!
I vet han farfar var far til min far!
Meiene knirker og klokkene ringer;
det er som jeg løftes paa englevinger.
Merkelig dog hvor de salmene synges!
Det er som Peer Strømme sier: vi ynges.
Der sitter i stolene kvinder og mænd
fra brede bygder og høie grænd.
De lytter med andagt til presten, som taler
paa klingende norsk det ord som svaler
og kvæger sjælen og gir den ro:
"I Herrens hus er det godt at bo —
hos ham som kom til vor fattige jord
med livets og glædens livsalige ord."

Saa gjester vi gaardene, ser indom i byene,
fra skjærgaarden op til de vildeste flyene.
Hver fjord tar vi med, hver bygd og dal
fra Finmarken ned til Aaseral —
til fossens stup, hvor den sender skummet
regnbuefarvet ut i rummet,
ned til den gamle fædredestuen,
hvor arneilden brænder paa gruen, —
ind overalt og altid velkommen,
fra Tromsø til Moss, fra Bergen til Glommen.

Just slik er Norge. Nu skjønner I nok
hvorfor der reiser en myldrende flok
av sønner og døtre tilbake til landet
de kom fra — til jul — de kan ikke andet.

Men jeg som paa skyer saa letvint kan fare —
jeg drømte det bare.

— — —

“Hør far,” sier veslegut, “naar jeg blir stor,
saa vil jeg se dette landet i nord.”

“Ja, det skal du gjøre, og hilse fra mig
og si det var far din som sendte dig.”

NYAAR 1911

TIDEN er livets kirkegaard.
Vi vandrer paa aarenes grave,
hvor runestenene tause staar
i mindenes store have.
Men over den tause runesten
der lyser guldregn og dufter syren.

Tiden er livets alfarvei
og aarene milestene.
Vi tæller, men vet vel altid ei
hvad de monne alle mene: —
at intet paa jorden tilbage gaar,
at alt paa jorden sin ende faar.

Tiden er livets moderskjød,
som monne slegtene føde.
Hun kalder dem alle til sorg og død
i fødselens morgenrøde.
Hun følger dem alle med sol og sang,
og tar dem alle igjen engang.

Men tiden er mer : den er slegtens haab
med rosenbremmede drømme.

Den skjænker os troens dyre daab
og livets bæger at tømme.

Den løfter sin finger og peker ud
mot evighetsmaalet, himlen og Gud.

Den bøier det stolte ned i grus
og løfter det ringe av støvet.

Den knuser livet i marmorhus
og frelser det under løvet.

Saa stiger tankenes tause hær
av hjertedypene her og der.

Saa tak for du kom, du nye aar,
med drømmenes gyldne vinger.

Og tak at igjen vi høre faar,
at kirkeklokkene ringer.

Men hvad der kommer og hvad der gaar,
saa lær os at Gud alene raar.

MIDFASTE SØNDAG 1919

OG hadde vi her den vakreste klokke,
som kimet fra taarnet sit søndagsbud —
og kom de til kirke i myldrende flokke,
og bruste fra orgelet i kirken der ut
de herligste toner — ja, spillet end solen
paa farvede ruter, paa billeder mange,
og lød end herinde de fagreste sange,
og stod end den lærdeste prest paa stolen,
det hele var bare tomhet og død,
hvis ikke herinde det budskap bragtes,
at gjennem ordet, som sjælene rakes,
gav Herren sig selv, det levende brød.
Det budskap maa ligge i klokkeklangen,
i orgelets toner, i bønner og sangen;
det bud maa i ordets forkyndelse leve,
ja, brænde og lyse og ydmygt bæve:
Til hungrende sjæle i bænkers rad
gir Herren sig selv — den himmelske mad.
Saa kom, herre Jesus, og vær tilstede!
La møtet med dig bli vor høieste glæde!

PALMESØNDAG

JERUSALEM, Jerusalem, du store kongestad!
La portene aapnes! syng dit hosianna glad!
Se, ærens konge kommer ad palmestrødd vei.
Paa Davids stol at sitte, det negte du ham ei!
Ti han er Sions konge, den salvede fra Gud,
som bærer seierens palme og sandhets kongeskrud.

Vist rider han et asen og ringe er hans dragt;
men i hans klare aasyn du læser guddomsmagt.
Vist er hans følge bare en ringe og fattig flok;
men han alene eier dog herlighet nok.
Ti han er Sions konge, den salvede fra Gud,
som bærer seierens palme og sandhets kongeskrud.

Du længes efter frihet, du trælbundne folk.
Velan! her er din fyrste, den sande frihets tolk!
Sæt ham paa dine skuldre, bær ham til Sions borg,
saa falder dine lænker smedet av synd og sorg.
Ti han er Sions konge, den salvede fra Gud,
som bærer seierens palme og sandhets kongeskrud.

Du valgte løgn for sandhet, du valgte syn for tro,
og korset paa hans skulder blev dit nederlag jo.
Du aapnet dine porter, og smertenes mand gik ut
til døden som misdæder — nu lever han som Gud.
Jerusalem, Jerusalem! stat op! kast sorgen av!
Men rør ei ved din konge! tro kun ved Jesu grav!

1900.

SKJÆRTORSDAG

I

DET blod som fløt ved Marathon
er slegtens indsegl paa dens ret,
og ingen despotiets haan
kan faa os til at glemme det.

Og siden er den samme ret
kjøpt gang paa gang ved slegtens blod;
ti magtens mænd let glemmer det —
de drikker støt av glemsels flod.

Den røde flod i slegtens liv
er livets flod for livsens træ.
Med blink fra sverd og lyn fra kniv
har retten tvunget magt i knæ.

Men rettens seiersgang paa jord
har vigslet mangel gravplads ind,
og gravens kors foruten ord
er tak fra millioners sind.

Vi takker dem der stred og faldt,
fordi de retten for os vandt,
fordi de ved at gi sit alt
blev slegtens dyre frihetspant.

II

Det blod som fløt fra korsets træ
har løst vor hele slegt fra synd,
har reist den slegt der laa i knæ
og grov i trællekaarets dynd.

Ti han som døde der os gav
en ret vi aldrig kunde faat,
var hele verden, grav i grav
og kors ved kors, end sønderslaat.

Og ingen haan og spottens ord
kan faa os til at glemme det,
at alt av livsens lys paa jord,
det strømmer ut fra korsets bret.

Vor frelser tør vi kalde ham
som bar vor synd i døden ind,
som bar vor dom, vor straf, vor skam
med kjærlighetens offersind.

Ham takker vi fordi han vandt
os veien ind ad livets dør.

Han selv for os er livsens pant
paa rikets arv bak dødens slør.

28de mars 1907.

PAASKEKLOKKER

NU ringer paaskeklokkør
ut over land og by.
De kalder og de lokker:
Kom ind i livsens ly!
Du som har sorg i hjerte,
du som er tung i sind —
kom! glem din bitre smerte!
Nu ringes paasken ind.

Kom ind i læ av graven,
hvor Frelseren blev lagt!
Han har fra livsens-haven
dig paaskeliljer bragt.
Nu rinder solen klare
som guld av dødens hav,
for dig at aabenbare,
at Krist dig livet gav.

Kom ind hvor fredens palme
sig løfter evig-grøn,
og syng din paaskesalme
til ære for Guds søn!

Kast av dig sorgens klæde,
ifør dig festlig skrud,
se op, se op med glæde,
saa skuer du din Gud!

1890.

PAASKE

IDAG kan vi bede; ti han som var død,
han lever og dør ikke mere.

Da paaskedagssolen av natten brød,
et seirende rop gjennom verden lød —
da flygtet helvedes hære.

Vi beder: O Herre, du himmelske drot!
Du aapnet os døren til livets slot —
la os i dit rike faa træde!

Idag kan vi synge; ti nu er der vei
for alle som veien vil vandre.

Du drog os av døden, du slipper os ei!
Om dig vil vi samles og bare om dig,
tilbedende her med hverandre.

Vi synger din pris, du allivets helt.
Her fylles med jubel dit hellige telt —
men hist skal vi fylde det bedre.

Idag kan vi tale; ti Aanden fik magt
og tusener tunger fik mæle,
da riket dig, Jesus, blev underlagt.
Nu staar der paa jorden en vaaken vakt

til vern om de dyrtkjøpte sjæle.
Dem vandt du da livet du for dem gav.
Du steg gjennom rædslenes døde hav
i land paa de lysere strande.

1918.

PAASKEDAG

Vi knælte ned ved altrets fot,
hvor Herrens legeme og blod
i brød og vin blev givet.
Det lød som ord fra Herrens mund,
da han i hin skjærtorsdags stund
sa: Fred! Min fred i livet!

Vi bøide knæ ved korsets fot,
hvor Herren øste ut sit blod
for al vor synd at sone.
De naglet ham til korsets træ
og visste ei at derved blev
hans kors en konges trone.

Nu staar vi ved en aapen grav.
Gudslivets sol den randt av hav,
og dermed sluknet sorgen.
Det dufter mildt fra palmehegn.
Alt liv er under naadens tegn —
aa, hvilken herlig morgen!

1919.

PAASKESALME

PAASKEORD, livets ord!
Syng, I himle, og fryd dig jord!
Synden sonet i Jesu blod,
livet vundet da han opstod. —
Døden vi frygter ei mer.

Kjærlighet med Guds fred
bragte Jesus til jorden ned.
Jakobs-stigen paa jord er sat,
himlen aapnet sig paaskenat. —
Nu er der vei til Gud.

Blomster smaa, hvor vi gaa,
staar blaaøiet og undres paa
hvorfor jorden er blit saa skjøn:
Alt nu lever ved Herrens søn. —
Englene smiler ved grav.

Soleglød natten brød —
paaske slukket al verdens nød.
Krist opstanden er livets haab,
vi i Jesus fik livets daab. —
Seiret har vi ved ham.

Glad i hu gaar vi nu
hjem, hvor konge, o Krist, er du.
Paaskefesten at feire der
hvor vi aldrig skal skilles mer,
give du os engang!

1920.

PINSEDAG 1919

PINSEDAGS sol
fra pol og til pol
skinner fra himmelske egne.
Gudsordets magt
av det døde har bragt
livstegn som aldrig skal blegne.
Aanden har virket, hvad vi nu ser:
akrene modnes alt mer og mer.

Aanden fra Gud
med sit himmelske bud
suser lik vaarlige vinde.
Ilden fra ham,
det Guds slagtede lam,
brænder, hans seier til minde.
Han som stod op og til himlen fo'r,
skaper ved Aanden den nye jord.

TROR DU —

TROR du paa det godes seier,
tror du paa det sandes magt,
tror du Gud i striden veier
og paa sine giver agt,
at han fra sin himmel sender
lys som varmer — ild som brænder?
Gaa i striden! Tvil ei paa
du med Gud vil seier faa.

Tror du mørkets magt vil svinde
og at lyset skinne skal
dypt i dale, høit paa tinde,
her og hist i himmelsal, —
tror du fast paa kjærligheten,
paa den milde himmelfreden?
Frem i striden! Hold kun ut!
Gjør dit bedste! Stol paa Gud!

1888.

EN BØN

TIMENE gaar
langsomt og lydløst.
Livet er tungt,
snegraat og frydløst.
Tankene farer
vide om verden,
trætner lik fugler
omsider paa færden.

Længsel i sjælen,
uro i hjertet!
Bange i sind av
nagende smerte.
Hvileløs, jaget av
tvilende tanker!
Trøstesløs, plaget av
tusinde anker!

Naar faar det ende?
Aldrig hernede?
Nytter det kjæmpe?
Nytter det bede?

Straalende lys, du
funklende stjerne
vinker mig til dig
langt i det fjerne.

Natten nu sortner,
mørket sig tætner.
Mismodet trykker,
tankene trætner.
Gud i det høie,
skjænk mig i morgen
kraft til at lide,
lindring i sorgen!

1894.

MATTÆUS 23, 29—39

DEN mand som har et alter bygt
for sandhet i sit hjerte,
han staar i al sin gjerning trygt
og smiler, selv i smerte.

Den mand som saar det unge frø
i jordens mørke gjemme,
han vet at Gud lar frøet dø
for blomstens vekst at fremme.

Den mand tør freidig heise flag
og la sit kamphorn gjalde,
som smiler til et nederlag
og seirer ved at falde.

Han vet hvad hele verden vet,
og hele verden glemmer,
at sandhets løn er slit og sved
og svepens skarpe remmer, —

til han er død. Naar kistens laag
har faat den sidste spiker,
begynder slegtens viraktog
med sanger og med smiger.

Han gav sit liv, de haan ham gav, —
de vilde ei forstaa ham.

Hvi skraaler de nu ved hans grav?

Kan smigeren nu naa ham?

1895.

MIN KONGESANG

AA, la mig bare faa det sagt:
at kjærlighetens overmagt
er livets lov og ledelse —
først syn, saa det i sind og sans
som fletter hjertets blomsterkrans,
og saa — tilsidst — tilbedelse.

De tusen længsler sjælen bær —
aa Herre min, hvor skjønt det er
at klæde hjertets billede
i livets lyse farveskjær
og lægge det sit hjerte nær,
saa ingen magt kan skille det!

Ja, la mig bare faa det sagt:
din kjærlighetens overmagt
er, konge min, dit hermelin,
dit rike, fine kongeskrud,
hvorfra din høihet straalere ut,
som legger mig for foten din.

1907.

SØNDAG

JEG gaar som drømmende i lyse syner,
mens solen straalers over eng og skog,
og helligdagens aand for øiet lyner
med klare glimt fra livets store bog.

Ved toners brus mit hjertes længsler hæver
sig op mot himlen straalende og blaa,
mens sjælen angstfuld glad for lykken bæver,
som om den ind i Herrens klarhet saa.

Fra kirkens taarn jeg hører klokken kime.
Den bærer bud om fred til tusen hjem.
Det er den stille, understore time,
da bønner bæres til Guds trone frem.

1908.

KRISTUS-KIRKEN

DER stod en kirke i Nidaros by
i mange hundrede aar.

Den staar der endnu med taarn mot sky
baade vinter og vaar.

I solen skinner de blanke spir,
de skjønne buer er kirkens sir;
Kristus i landet raar.

Den bygdes i norden paa hellig grund,
hvor templene fordum stod.

Faldt da hver avguds offerlund —
kong Olav han gav sit blod.

Om stormen raste mot Norges kyst,
saa var det i kirken fredfuldt og lyst,
med blomster ved taarnets fod.

Der krontes konger til landets gavn,
mens slegtene kom og gik;
men salvelsens aand i Jesu navn
til verket av Gud de fik.

Av kronen lyste der seiers glans,
og Norge bar høit sin hæders krans —
kirken gav landet skik.

Guds kirke bygges i verden al,
snart høi, snart ringe og lav.
Den staar som livets og fredens hal,
bygget paa Kristi grav.
Der lyder ordet om Kristi blod,
om liv og helse ved korsets fod;
ti Kristus sig selv os gav.

Der krones han til vor høie drot
for tid og for evighet.
I fattig hytte og kongeslot
de bøier sig for ham ned.
Om stormen raser mot livets kyst,
i Kristi kirke er lunt og lyst. —
Kun der finder sjælen fred.

6te oktober 1912.

DEN 19DE DAVIDS SALME

AL himlen prise den eviges ære!
al jorden syng: Vor Gud er stor!
Ham prise dagen og stjernenes hære!
Alt lyde maa hans almagts ord.
Fra ham alt livet paa jorden stammer;
for solen har han sat et telt.
En brudgoms ligner dens gang av sit kammer
naar op den gaar av østens væld.
Naar op den gaar av østens væld.

Din lov, o Herre, min sjæl vederkvæger,
dit vidnesbyrd gjør hjertet rig.
Dit bud er balsam som hjertesaar læger,
din sandhet staar evindelig.
Som guldets skinner dit ord det klare,
og søtt som honning er dit bud.
Din vilje lot du for os aabenbare,
din frygt er ren som lys, o Gud.

Vi feilet ofte — ja, tusen gange;
forlat, o Gud, hver lønlig brøst!
La synd ei herske og ta os tilfange;
men send os, du, din naades trøst!
Du er vor klippe, paa dig vi bygger,
skjænk os, o Gud, dit velbehag!
Da svinder nattens, de truende skygger,
saa faar vi lys — da blir det dag.

1913.

BØN PAA PRÆKESTOLEN

Du som bor i himlens lyse sale,
du som har os mennesker saa kjær,
lær mig, du, til mennesker at tale,
saa de bringes dig alt mere nær!

Evig gode frelser, du mig lære
i dit fotspor gaa med faste trin!
Du i tunge timer nær mig være,
ta min haand og læg den ind i din!

Og naar korset paa min skulder hviler,
og jeg under byrden segner ned,
la mig da faa se hvor mildt du smiler
naar du korsets bærer kjendes ved.

La ei verdens tummel mig forvirre,
eller ondskap røve sjælens ro!
Hold mig fast og gi mig stedse, Herre,
altid haab og kjærlighet og tro!

1913.

TRO

At tro er at ha vor fortrøstning til Gud
og stole alene paa hans naade.

Ved tro kan vi bære om Frelseren bud
til dem som lider under syndens vaade.

At tro er at taale de sværeste savn
og glædes naar haardest vi maa stride.
Ved tro kan vi regne det bare for gavn
om tap paa alt vi her paa jord maa lide.

At tro er at se kun til Golgata hen
naar syndens de mørke bølger bruser.
Ved tro kan vi vandre den korsvei, just den
hvor verdens stormer sterkest mot os bruser.

At tro er at se bakom skodden den kyst
hvor Herren, den sterke, paa os venter.
Ved tro kan vi bære det haab i vort bryst,
at frelst tilsidst han os til himlen henter.

BORDSALME

Du som var og er og bliver,
tak for al din kærlighed!
Alle gode gavers giver,
tak for alt vi glædes ved!
Tak for livsens dyre ord!
Vær vor gjest ved dette bord!
Signe du det hjem hvor sammen
vi nu bryter brødet, Amen.

1916.

DU MILDE LYS —

(*"Lead, kindly light."*)

Du milde lys i jordens mørke dale,
led du mig frem!
Er natten mørk, du vil mig søtt husvale
og føre hjem!
Lys paa min vei — jeg gaar den i dit navn.
Kun skridt for skridt, saa naar tilsidst jeg havn.

Jeg gik saa ofte henad vilde veier
og glemte Gud;
men du mig fulgte i de øde heier
og sendte bud.
Du kaldte mig, du nævnte mildt mit navn, —
saa fandt jeg veien til din faderfavn.

Og nu, o Jesus, la mig din forblive,
til frem jeg naar.
Hvor du mit navn i livsens bok vil skrive,
mit hjem jeg faar.
Hvor alt er lys og fred og salighed,
der la mig lægge vandringsstaven ned.

17de januar 1917.

FESTSALME

Vore norsk lutherske kvindeforeninger tilegnet

HERRE, vi takker for kirken du stiftet paa jorden,
tak at du sendte os bud til det yderste Norden!

Gudslivets frø
vokser — det kan ikke dø —
herlig dets vekst alt er vorden.

Tak for det ord som vi fik fra de solrike lande!
Tak for det lys som kom til os ved nordlige
strande!

Herre, vor Gud,
la det gaa videre ud!
Kraften al verden skal sande.

For al din naade i ydmyghet vil vi os bøie,
løfte i bøn op til himlen vort duggede øie.

Templer i grus! —
Nu staar der vigslede hus
rundt om i dal og paa høie.

At de sig aapnet for ordet, de kobrede døre,
at der blev vei til det lukkede hjerte og øre,

Det har du gjort, —

Herre, dit verk det er stort;

længere frem du det føre!

Men vi har mere at takke dig for i vor kirke:
Tusener trofaste kvinder hvis lyst var at virke,
rundt i vort land

stod under trængslenes brand —

du gav dem visdom og styrke.

Troende mødre for riket i taarer og bønner,
naar de la signende hænder paa døtre og sønner,
det var en magt

som stod med himlen i pakt, —

se hvor det offer sig lønner!

Alt som er hellig iblandt os og sammen os binder:
ordet og daaben og nadverens dyreste minder, —
at der kom bud

til os med ordet, o Gud, —

skyldes, næst dig, vore kvinder.

Kvinden det var som fandt skillingen borte i
kroken,

var det ei hende hos os som holdt barna til
boken?

Aldrig slikt veir,

aldrig det stræv og besvær —

mor var i kirken, om nogen.

Skulde der vaskes og pyntes og stelles tilrette,
alterdug syes — og kokes til hint eller dette, —
 mor maatte til,
 mor var saa villig og snil,
 hændene fik ei bli trætte.

Vær da, o Gud, med din naade iblandt os tilstede!
Saar vi med graat, vi skal aksene bære med glæde.
 Marken er hvid,
 se det er høstningens tid!
Gjør os til gjerningen rede!

1918.

HERRENS BØN

FADER vor i himmerig!
hør vor bøn, vi beder dig:
Hellig vorde her dit navn,
dig til ære, os til gavn!
Komme riket ved dit ord!
Ske din vilje her paa jord,
som den sker hvor selv du bor!

Giv idag os daglig brød;
hjælp os naadig av al nød!
Skylden vor forlate du,
saa som vi forlater nu
dem som syndet mot os har,
for hans skyld som synden bar!
Vis os Jesu fotefar!

Led os ei i fristelse!
Fri os fra det ondes vel
Dit er riket, store Gud.
Alt du fører herlig ut
til din ære, til vor fred,
ved din magt, som bliver ved,
nu og i al evighet.

13de sept. 1918.

VERN OG FÆSTE

BARNETS bedste
vern og fæste,
er hos far og mor.
Hjemmets lune rede
bedst kan livet frede.
Bedst det trives
naar det gives
kjærlighetens jord.

Ungdoms bedste
vern og fæste
er en ædel sag.
Varm begeistrings flamme
skal ei bli til skamme.
Naar den næres,
saken bæres
frem til seierens dag.

Sjælens bedste
vern og fæste
er Guds sandhets ord.
Den har Gud i følge

som trods storm og bølge,
som trods striden
her i tiden
fast paa Herren tror.

1918.

SALME

HERRE, vor Gud, du som bor i din himmel den
høie!

Alt hvad vi har, hvad vi er, staar jo klart for dit
øie.

Vær du os nær!
Og til den bøn som vi ber,
øret i naade du bøie.

Lys du din fred over hjemmenes arbeid og hvile!
Over din kirke la naaden lik solguldets smile!

Gjør du os sæl!
Mæt os til legem og sjæl!
Hjælp os mot himlen at ile!

1918.

SALME

*Tilgnet Pacific distrikt av Den Norsk Lutherske Kirke i
Amerika*

JEG vet mig et bad i daabens vand,
som skaper et liv av døde,
og lyser Guds naade over land
som lifligste morgenrøde.
Det virker den værdige Helligaand,
som gir os i daaben møde.

Jeg vet mig et hellig nadverbord,
hvor Herren er selv tilstede.
Der samler han sine her paa jord
og tager iblandt dem sæde.
Der rækkes dem mat ved Herrens ord,
saa sjælen av fryd maa kvæde.

Jeg vet mig et hus med taarn mot sky,
hvor sangen mot høiden toner.
Der drages de ind fra bygd og by
ved ordet om vor forsøner.
Der bøier de knæ ved korsets fot,
hvem Gud med sin miskund kroner.

Jeg vet mig et hellig søskendlag;
det har ei paa jord sin like.
Det lever i Gud fra dag til dag
og bygger paa Jesu rike,
til engang det under himmeltak
skal op i det høie stige.

Saa skrider de dage frem til aar,
til tidenes hverv er omme.
Det lyser alt hen mot evig vaar,
da Herren igjen skal komme.
O maatte vi alle møtes der
hos Gud med hans frelste fromme!

1919.

MISSIONSALMER

*Tilegnet Kvindernes Missionsforbund av Den Norsk
Lutherske Kirke i Amerika*

I

HIMMELSKE fader som gav os din gjerning at
gjøre,
sendte os Aanden, som frem til al sandhet vil
føre:

Rens vore sind,
før i dit rike os ind
gjennem dit helligords døre.

Lovsangen stiger med tak mot din himmelske
trone
op fra din menighet, spredt i hver egn og hver
sone,
rundt paa vor jord,
vide som mennesker bor.
Videre ut la den tone!

Hjælp os at lyde det kald som idag du os sender!
Tænd selv i hjertet den ild som kun kjærlighet
kjender!

Sterke Guds aand,
løs os av mismodets baand,
hold vore segnende hænder!

La saa dit rike, o Jesu, faa seier paa jorden!
Send du dit ord om din frelse til syden og norden!
Vester og øst
send det til lys og til trøst,
til du alkonge er vorden!

II

Kom Helligaand og vær os nær
mens om din sak vi samles her
til bøn og sang og virke!
Iklæd os kjærlighetens skrud,
saa vi som Jesu Kristi brud
kan bygge op din kirke, —
kalde
alle
til dit rige,
til at stige
op av døde,
op til livets morgenrøde.
Vi takker dig for naadens bud
som vi fik lov at sende ud
til alle jordens egne.

De fagre neg de fik i fang
skal hist paa evighetens vang
staa frem og aldrig blegne.

Bruden,
buden —
helgenskaren, —
frelst fra faren,
ind skal gange
under Sions jubelsange.

O Herre, la dit livsens ord
bli utstrødd vidt og bredt paa jord
i folkedypets ager!

Og la det bære megen frugt
til livets vekst og livets frugt,
saa høsten kan bli fager.

Kjærlig
herlig
du skal raade
med din naade
alle dage.
Reis de faldne, styrk de svage!

At vei til folkene vi fandt,
at sjæle vi for himlen vandt,
trods alle mørkets hære,

det skylder vi alene dig
som gik til døden korsets vei. —
Dig ske nu evig ære!

Jesu,
vær du
nu tilstede,
os du glæde
her i tiden,
og hos dig i himlen siden!

1919.

DER FLYVER EI FUGL —

DER flyver ei fugl saa træt og svag,
sit rede den jo kan finde.

Saa la ogsaa mig faa se din dag
med frelsende lys at rinde,
med sang over eng og grønne skog
og over den høie tinde!

O Herre, jeg stoler paa dit ord,
som skinner lik guld i sale.
Det eier saa stor en magt paa jord,
ja, større end englers tale.
Det vækker til liv de døde op
og kalder av søvn og dvale.

Det gjorde saa tidt den svake sterk
og bar ham paa brede vinger.
Det gjorde iblandt os underverk,
saa vi kunde se Guds finger.
Aa, la det faa gaa med bud fra dig,
saa frelse det til os bringer!

1920.

DEN ENESTE TILFLUGT

*(Friherre Chr. K. L. Pfeils bekjendte salme, med musik av
N. L. Ridderhof.)*

HVOR finder mit hjerte sin hvile og ro?

Hos Jesus, bare hos Jesus.

Paa hvem kan jeg bygge i tillid og tro?

Paa Jesus, bare paa Jesus.

Kor:

Ved Frelserens hjerte,

der glemmes al smerte,

der stilles al nød.

Det kan ei forklares,

det kan blot erfares

hvor herlig det er hos Jesus.

Hvor findes det lys som gjør natten til dag?

Hos Jesus, bare hos Jesus.

Hvor finder jeg havn under stormenes brag?

Hos Jesus, bare hos Jesus.

Hvor findes det ord som har livet i sig?

Hos Jesus, bare hos Jesus.

Hvem øste ut blodet paa korset for mig?

Aa Jesus, herlige Jesus!

Hos hvem skal de frelste faa samles engang?

Hos Jesus, hjemme hos Jesus.

Om hvem skal de synge sin jublende sang?

Om Jesus, bare om Jesus.

Kor:

Ved Frelserens hjerte,
der glemmes al smerte,
der stilles al nød.

Det kan ei forklares,
det kan blot erfares
hvor salig det er hos Jesus.

1921.

III
IN MEMORIAM

HANS NIELSEN HAUGE

(3dje april 1771—29de mars 1824)

HVEM er vel manden med det klare syn,
som gaar tilfots saa stille gjennem landet,
hvis dype blik indunder busket bryn
har kjærlighetens glød med alvor blandet?
Det ord han taler, gjør en ganske varm,
ret som om noget brændte i hans barm.
Folk kjender ham paa ilden i hans øie,
den lille djerpe mand i bondetrøie.

Paa brede skuldre og paa bøiet ryg
blir lagt den tyngste byrde verden kjender.
Dog gaar han glad i sind, han staar saa tryg;
han vet at livet er i gode hænder.
Han ser sit folk i synd, sit land i nød.
Han hører ropet stige: Gi os brød!
Han kaster øksen og forlater plogen;
saa gaar han stille hjem og aapner bogen.

Men Norges land er fuldt av troll og draug,
av mørkets magter og av dødens dverge,
som ler og kaater sig paa kirkehaug,
mens folket ikke vet sig raad og verge.

Vist præker prestene hver helgedag;
men død er aanden, røsten jevnlig svag.
Der spørres: "Hvem tør gaa mot dødens
drauge?"

"I Herrens navn faar jeg gaa," svarer Hauge.

Saa gaar Hans Nielsen om fra gaard til gaard
med livets ord til alle syke sjæle.

Mens fuglen synger i den glade vaar,
han lærer folket for sin Gud at knæle.

Gudslivets frøkorn saar han trindt om land;
han kjender Norges jordbund, denne mand.

Hvis nogen blot tør storme dødens borge,
saa kan der endnu blive vaar i Norge.

Som blomst i dalen og som bjerk i lid
naar sneen tiner, og naar solen skinner,
staar færdig pyntede ved pinsetid,
mens klare bækker nedad fjeldet rinder,
saa vaakner livet i saa mangen vraa —
med undren prestene maa se derpaa,
men fatter ikke dette stille virke
med foraarsbud for Norges døde kirke.

Men fremad gaar det dog fra dag til dag
i bøn og tro og under strid og trængsel.
Tilsidst maa mørkets fyrste slaa sit slag,
og Hauge blir av kirken sat i fængsel.

Dog Hauge fængslet eller Hauge fri,
paa bondens tun, i syv aars slaveri,
det gjør det samme; ti kan nogen mindes
at Herrens aand av baand og lænker bindes?

Tilslidst kom Hauge ut som gammel mand.
Skjønt ei som før den fyrige og sterke,
saa hadde aanden dog den samme brand,
og hvad personen tapte, vandt hans merke.
Mens han sat fængslet, stod hans merke frit,
og sandhetsordet fløi om landet vidt.
At han var taus, det økede kun sangen,
og tusen hænder grep om merkestangen.

Et frø er lagt i Norges golde jord,
et livsens korn i folkehjertets aker,
og det faar vekstkraft dette livsens ord,
og snart staar grøden gjennom landet fager.
Den kirkedør som landets lov har stængt,
av Aandens nye pinseveir blir sprængt.
Det knirker fælt i gamle, rustne hængsler
naar dørene gaar op til kirkens fængsler.

Saa kom der luft og lys til gaard og grænd,
og aapnet blev for folket bibelboken.
Den sang som lød fra kvinder og fra mænd,
gik videre langs aasen gjennom skogen.

Det var et stille Aandens veir som drog
befrugtende henover Noraskog,
men og et hammerslag som aapnet porten
for livets "atten hundrede og fjorten."

Vi takker dig, du lille djerpe mand,
at ei av mængdens hat du lot dig bøie.
Du var en Aandens stormagt i vort land,
og vi har høstet frugten av din møie.
Engang vil Norge reise dig en sten
til minde om din kamp med troll og drauge,
og Verdande vil spinde av sin ten
dit navn i gylden skrift: Hans Nielsen Hauge.

1894.

Dette digt blev skrevet længe før der var tale om at sætte
op bautastenen for Hauge. Nu er bautaen reist i Tune, og
Jakob B. Bulls bok har tegnet Hauges billede i skrift for
det norske folk.

KJELD STUB

FRA barndommens blide dage
jeg mindes et gammelt digt,
som pryder mor Norges saga,
med maning om kamp og pligt.

“Kjeld Stub” — saa hette digtet,
og flammende var dets sprog
om ham som sit land ei svigtet,
men sverdet fra væggen tog.

Skjønt prest han tænkte: Kan hænde
der endnu kan komme den dag,
da modet til kamp maa brænde
for hjemmets, for Norges sag.

Da budet han fik paa stolen,
fluks lukket han boken til,
drog av sig prestekjolen
og gik mot fiendens ild.

Og slegten som fra ham stammer,
den lever den dag idag.
Fra kampen den bærer skrammer,
men mandig den staar i slag.

End ser jeg Kjeld Stub — han skrider
hærklædd i striden fram.

Hvor sverdene kvassest bider,
der skal I finde ham.

1905.

L. O. SKREFSRUD

Det kristne Santalistans skaper

(Til fødselsdagen den 4de februar 1895)

DIN tid var kostbar. — Formaliteter,
som verden stedse i veien sætter
for den som fribaaren vil sig vei
mot lyset bryte, du ænset ei.

Først brøt du tvert med alt fordoms skrammel.
Til side fløi baade stol og skammelig,
hvorfor gemenlig man gjør honnør
for ind at komme ad ærens dør.

De sat deroppe, du stod dernede —
du kundskapsmager, de lærdomsfede.
De bød dig smuler fra visdoms bord.
Du bad om sjæle, de bød dig ord.

I mørket bundet, av synden lænket
og dypt i frafaldets avgrund sænket,
et folk du fandt, men du bar det ud
paa sterke skuldre til liv og Gud.

Du stred med natten, du stred med døden —
du vandt, og derfor i morgenrøden
staar gylden aker i solens brand
og luer over Santalistan.

SVEN RUD GUNNARSON

EN tur over vilden vove,
et ridt paa de brede rygge —
en svalende drøm om de mørke skove,
hvor fuglene bo og bygge!
En hilsen til fjord og fjelde,
til folket ved bræens fod,
hvor lavtaket, graa av ælde,
min fædrenehytte stod!

Jeg hører det suge i taren,
det kvitner om øi og skjær,
og hele sjøfugleskaren,
den si'r mig at land er nær.
Mit land med bygd og med kirke,
med mager og stenet jord,
med viljer som evner virke,
med sprog uten store ord, —
mit land, hvor barkede hænder
løftes i bøn til Gud,
dit er det jeg gjerne sender
en hilsen, et takkens bud,

til dig for de kjære timer
med vink fra en solvarm kyst.
De lokkende toner kimer
en vaardag ind i mit bryst.

Du synte os frem et rige
i tanker og poesi,
du bød os derind at stige:
"I sandheten blir I fri."
Saa talte du, mens du skuet
i fjernsyn dets seiersgang,
og øiet det funklet og luet —
min tak er min simple sang.

1884.

H. A. STUB

*En av den gamle Norske Synodes ærværdigste
presteskikkelser*

NU faldt der atter en aandens mand
av rækkene ud,
en stridsmand mere nu tælles kan
derhjemme hos Gud.
Velsignet være hans minde!

Hans liv var stort som hans dag blev lang
i tale og daad,
og derfor lyder nu sorgens sang
fra kirkebaad.

Og derfor lyder nu klokkeklemt
paa land og i by,
fordi en Herrens tjener blir gjemt
i granens ly.

En Herrens tjener med sølvhvitt haar,
av dage mæt,
nu salig frem for sin Herre gaar
og bryllupsklædt.

Og derfor glædes Guds menighet,
trods sorg og savn,
fordi en trofast gik bort i fred
i Jesu navn.

Velsignet være hans minde!

1907.

J. L. LUNDEBY

Du gav dit liv og gav det helt,
du taalte intet smaat og delt,
du sandhets ædle tolk.
Din rike favn var altid fuld
av sandhets kostelige guld.
Det strødde du med skjønnsom haand
som saamand blandt vort folk.

Saa vil især vi mindes det,
at ret for dig var altid ret —
du bøiet ikke av.
Ti fusk og svik det hatet du
og derfor strør vi blomster nu
med kjærlig og taknemlig haand
paa sandhetsvidnets grav.

Hvor megen frugt dit virke bar,
og om dit plogjern dypt nok skar,
det vet alene Gud.
Men det vi vet: den kjærlighet
som lægger kraft i ordets sæd,
skal bære den av jord engang
i som'rens lyse skrud.

1897.

OLE PAULSON

(Augsburg Seminariums far)

DER vandrer et tog til graven,
en kiste sænkes i muld,
mens over dødningshaven
vaarsolen drysser sit guld.
Der tales med dæmpede stemmer,
et salmevers synges til slut;
hvem mon den graven gjemmer?
Hvis livsløb har døden brutt?

Hvem er der som ikke kjendte
den trofaste gamle prest?
Og de som bedst ham kjendte,
de elsket ham aller mest.
Hans gang var den stø og trygge,
hans tale var sindig og klar.
Han var ikke til at rygge
naar endelig han gav svar.

Og er der, som nogen mener,
i himlen en mønstringsdag,
da faar nok en Herrens tjener
sin løn av Guds velbehag.

Han være nu stor eller liten,
det kommer ei derpaa an;
der spørres kun: Var han i striden
en modig og trofast mand.

Han gik sin vei gjennom verden
med faste, mandige skridt.
Han skjemtet iblandt; ti færd
var knudret og stenet tidt.
Men bakom det lyse lune
laa ulmende kraft og glød.
Vi rister hans minderune:
En mand iblandt os er død.

Der vandrer et tog til graven,
en kiste sænkes i muld,
mens over dødningehaven
vaarsolen drysser sit guld.
Din gravhaug den vil vi pryde
med frihetens stjerneflag.
Saa vil "generalen" byde
dig hjem paa mønstringens dag.

1907.

GEORG SVERDRUP

NU rammet du haardt, du grumme død,
nu tok du vor bedste mand.

At tolke vor sorg, vort savn, vor nød,
det er der ingen som kan.

Den sorg som ikke har lise og bod,
den fik vi ved dette slag.

Det savn som gnaver ved hjertets rod,
vi bær paa fra denne dag.

Vi graater ikke; vort tap er for stort,
vort saar saa ulægelig dypt.

Det er som om solen med ett gik bort
med ham i den skumle krypt.

Vor leder og lærer, vor bedste ven
baade i vel og ve,
var der blot raad at faa ham igjen,
hvad gav vi vel ei for det!

Men nu er han borte, hans dagverk endt,
og kranser høiner hans grav.
Tilbake staar som et monument
den gjerning som Gud ham gav.

Den reistes ved kraft og ved Aandens drift
i kjærlighet dyp og varm,
der sprang av Guds egen hellige skrift
ind i hans egen barm.

Han levde i sandhetens funklende skjær
sit liv fra dag og til dag,
og ordet faldt baade her og der
med skarpe, sviende slag.

Han vandret sin mesters tornede vei,
han fulgte de blodige spor,
og derfor hadde hans tale ei
de søte, leflende ord.

Hans liv laa høit, lik en sollys tind,
der hæver sig over sky.
Nu skuer forklaret hans øie ind
i salighets morgengry.

Vi graater ikke; vi bærer ham blot
saa varlig, saa stille hen.
Hans hjerte brast — aa, vi vet det godt:
Gud hentede selv sin ven.

SIGVARD QUALE

ALT av stort som paa jorden er,
alt av skjønt som av sandt og godt,
guddomskjærlighets gjenskin bær,
løfter op til den store drot —
han som selv i vort liv har lagt
ind sin kjærlighets lyse magt. —

Mange tusen smaa lyse smil,
mange tusen smaa glædesglimt —
er som bøn der gaar himlen til,
er gudsenglenes vingeskimt —
gaar som toner der bærer bud,
at her leves et liv i Gud. —

Hjælpe fattige, syke, smaa,
bringe sol til de tunge sind, —
tak at veien du vilde gaa,
den som Frelseren viet ind —
tak at du, medens selv du led,
tænkte paa dem i kjærlighet. —

1909.

SOGNEPREST CHR. KNUDSEN

MENS aftensolen gløder paa din rude
i vinterdagens skumring lys og blid,
som vilde selv naturen dig bebude
at nu — nu lakker det mot hviletid,
der kommer legende hen til dit leie
og stiller sig i rad ved hovedgjærd,
en skare minder du har faat i eie
igjennem mange aar paa livets færd.

Det ene stryker bløtt din sterke pande,
det andet glatter blidt dit sølvgraa haar;
det første kommer fra din barndoms strande,
det andet kommer fra din ungdoms vaar.
Du kjender begge fra den tid du sprængte
de første tankers svøp og aandens baand;
da frigjort i dit sind du fremad tænkte,
mens opad dristig løftet sig din aand.

Et tredje hilser dig i rytmer bløte
fra dagens hete strid i manddoms aar.
Et fjerde vil din dulgte sorg forsøte
og drypper balsam ned i hjertets saar.
Og der er fler som du i tiden glemte;
de takker dig for mangen venlig daad.
De hilser dig fra hjerter som beklemt
hos dig fik trøst i sorg, i nøden raad.

Nu kommer de med blomster, mens du hviler
de trætte lemmer efter livets strid;
sin tak for alt du gav de venlig smiler
til dig i skumringen ved solfaldstid.
Og gennem mindene, som til dig taler,
der bringes dig velsignelse og fred,
mens dagens sidste skjær paa ruten maler
sin sidste tak til dig naar sol gaar ned.

1910.

Til min gamle lærer, den gang kateket ved Mandals borgerskole, skrev jeg femten aar gammel mit aller første digt — et bryllupsdigt.

ULRIK VILHELM KOREN

(Den Norske Synodes mangeaarige formand)

DET stolteste syn min ungdom saa
var byens største fregat
med flag paa toppen, med seil under raa,
og det fineste messingrat.
Naar ankeret hivdes til sang ombord
fra mere end tyve mand,
da gik der i byen det store ord,
at bedre skib end fregatten "Nor"
ei fandtes i Norges land.

Den fo'r paa alle de verdens hav
som Gelmuyden visste om.
Rundt "Gode Haab" og "Kap Horn" den
gav
til stormen sin klyverbom.
Fra London til Rio, Hongkong og Amur
fregatten var set og kjendt;
og da den saa efter sin sidste tur
laa kjettingfortøiet til Norges mur,
da var ei dens saga endt.

Der taltes om al den dyre fragt
den land imellem bar frem.
Der taltes om al den rigdom og magt
den bragte til rederens hjem.
Den sprængte blokader, lik maaken den red
orkanen, fregatten "Nor".
Om dette gav baatsmanden os besked;
men det vi glædet os aller mest ved,
det var at fregatten var vor.

Saa gik vi til havnen hvor skroget laa
fortøiet og taklet av;
og endda det stolteste syn vi saa,
var det os fregatten gav.
Vi drømte den seile med bramseil sat
forbi baade stort og smaat.
Vi saa paa det skinnende messingrat
og tænkte: den styrmand som det hadde fat,
han maatte ha styret godt.

* * *

Du kirkens styrmand som nu har faat
din hjemlov fra livets togt,
du styret igjennem brænding og braat
dit kirkeskib vist og klokt.

Du satte kursen for store maal
med vid og klar horisont.
Nu tænder vi for dig takkens baal,
fordi du delte, i tro og med taal,
med folket dit godt og ondt.

Men kirkens herre, som kald dig gav
som styresmand blandt dit folk,
som gav dig kjendskap til livets hav
og gjorde dig til sin tolk;
han give at naar du stiger i land
hos ham, han maa tale saa:
Du var mig en fuldgod styresmand.
Kom ind! her er færdig og sat i stand.
Hos mig skal du hvile faa.

1910.

SVEN OFTEDAL

NU synes mig her blev saa lydt og øde
som i et hus hvor folk er flyttet ud, —
som paa en skogbar mo, hvor stjerner gløde
i langveisstilhet ned til jord fra Gud,
mens dagens sidste flimmer, før det svinder,
har lagt sig lysgraat om de fjerne tinder.

Men gjennom moens stilhet øine speider
og søker efter lys og efter vei.
Deroppe er saa mangt som livet veider
og driver det avsted i skog og hei.
Det føles ondt at se de tynde rækker,
og det er det som manges livsmod knækker.

Nu synes mig her blev med ett saa stille
som naar en sangerflok er reist avsted,
som naar en høstkveld, efter vennegilde,
hver krans er visnet, flaget halet ned.
Med vemod gaar vi ind; vi døren lukker,
og lys paa lys i stuene vi slukker.

Hans liv var som en Davids salme sunget
med enkle toners rike harmoni,

med troens vingekraft i høiden svunget,
skjønt livets bitre sorg laa skjult deri.
Hver tone var et bloddryp fra hans hjerte,
men Gud alene saa hans dype smerte.

Hans død var lik en harpetone rundet
i evighetens stilhet langsomt ud.
Han søkte, hvad vi tror han nu har fundet,
sit hele liv hernede: Gud, kun Gud.
Og hændte det iblandt han tapte leden,
saa fandt han den igjen i kjærligheten.

Jeg kunde lægge blomster paa din kiste;
men blomster! — aa, dem faar du mange av.
Saa vil jeg heller dig en rune riste
og sætte den som minde paa din grav:
Du var en mand, i strid, i fredens virke,
Gud signe det du gjorde for vor kirke!

BJØRNSTJERNE BJØRNSON

AA, la mig endnu engang faa se
de deilige norske fjelde!

Selv om de dækkes av is og sne,
øiet faar nok litt grønt at se . . .

Det er som tusener klokker
kalder, kimer og lokker.

Aa, bær mig hjem til mit eget land,
hjem til de gamle fædre!

Der hvor jeg lekte som barn ved strand,
der hvor jeg drømte som ung og som mand,
vilde mit hjemland hædre . . .

Kunde vel gjort det bedre.

Eiffeltaarnet det er vel slankt
og Louvre herlig at skue;
men øiet stirrer saa saart og langt
ut mot et haab saa sterkt og rankt
under en lysende bue
av solgangens røde lue.

Aa, om jeg kunde faa seile ind
fjorden den dype der hjemme!
Se det glitre fra tind til tind,
kjende duften av gran og lind,
sige med bævende stemme:
Nu er vi gudskelov fremme!

*

Op til det høie, kolde nord
fra sydlandets lyse strande
stevner et skib med sorg ombord . . .
Bjørnson er død . . . skal hjem til mor,
hjem for at bli i landet . . .

1910.

MINDEDIGT

OM GUNNAR WENNERBERG

(*Sangforeningen Arpi tilegnet*)

SVEA! i din lyse sangerhal,
hvor de laurbærkranste skalde sidder,
saaes en dag en herlig toneskald
at bli hyldet som en sangens ridder.

Paa de fine strenger han slog an,
jublet vaarens glæde dig i møde.
Sangen vækket op dit skjønnne land
til en skjær og yndig morgenrøde.

Fra hans lyre sprang et tonekvad
som fik folkets hjerte til at bæve,
ei av frygt, men manddomsfrisk og glad;
ti i dette kvad dets haab fik leve.

Det som suser i din furuskog,
det som ler i sol ved Mælarstrande,
det som klinger kraftfuldt i dit sprog
og til daad din ungdom op kan mande.

Det som bærer ut i ord og sang
navnet dit til alle jordens ender,
det som gir din folkehæder rang,
saa i flaget sandhetskorsset brænder.

Sveas haab, det lys som aldrig dør,
ilden i din sjæl som aldrig slukkes.
Sveas haab, den livets kraft som gjør
at ei døren før dit fremskridt lukkes.

Saa han stod, den unge sangens søn,
blandt Upsalas ungdomsfriske skarer;
saa han sang sit smukke kvad i bøn,
hvortil Davids-harpen mægtig svarer.

Vigslet da blev "sangens riddervakt",
mens den fremad skred paa "lysets bane".
"Gluntens" sang med skjønnheten i pakt
samlet Sveas ungdom rundt sin fane.

"Hør oss, Svea", blev i dagens strid
til en seiershymne gjennom landet.
La sig lysvarm over folkets id,
saa dit folkeliv blev kraftomrandet.

Ord og toner vævet sammen sig
til en magt som løftet hele folket,
alt hvad der er skjønt fik maal og vei,
kunstens frihet deri skjønt blev tolket.

Gunnar Wennerberg, dit navn skal gaa
lysende til hver en slegt og alder,
mens du selv, en Sveas skald, skal staa,
hædret blandt de store Sveas skalder.

MIN FAR

Du gik nok tidt og ventet paa et digt
fra sønnen din — det var jo blot at skrive.
Men, far, der blev ei altid tid til slikt —
jeg vet jeg ofte skuffet dig i livet.
Men nu, da mine ord dig ei kan naa,
et mindekvad du, kjære far, skal faa.

Som barn, som gut du var min stolthet, far;
paa hele jorden fandtes ei din like.
Naar skuten din sig gjennem bølgen skar,
da maatte alle andre skuter vike.
Det var sig "Fremad", "Agnes" eller "Stray",
du presset paa, du viste andre vei.

Din røst den hørtes gjennem stormens brag:
født var du, sa de, til at kommandere.
I krappe farvand gik det slag i slag,
mens stormen jog det hvite skum om skjæret.
En sjømand burde være som du var,
og stolt var jeg fordi du var min far.

Og ut i livet har jeg med mig bragt
det kjære billed fra min ungdoms dage.
Din trygge tro blev mig i sjælen lagt,
og Norge elsket du og hædret flaget.
Min kjærlighet til Norge skyldes dig
og flaget, som har vist os ærens vei.

Saa fandt du hvile høit i støvets aar,
og vintersneen dækker stille graven.
Men Herren kommer snart, da blir det vaar
med indgang i den store, lyse haven.
La blomster visne og la knækkes straa,
din sjæl kan vinterkulden ikke naa.

Portland, Oregon, den 15de dec. 1917.

JOHAN NATHAN KILDAHL

HERRE! dine veier er ei vore,
dine tanker gaar for høit for os.
Hvem du vil, du kan til leder kaare,
ingen byde kan din almagt trods.
Med din arm du kaster folk i støvet,
hæver smaa folk op til blide kaar;
liv du hvirvler bort lik stormen løvet, —
hvem har svar naar du irette gaar?

Se, vi er jo kun som støv og aske
naar vi staar for dig, du høie Gud!
Tusen engler iler jo med raske
trin avsted paa dine vink som bud.
Du gir tanken kraft i aandens indre,
du gir hjertet tro og sjælen fred.
Millioner stjerner lar du tindre —
engang paa dit ord de falder ned.

Vi har kun at takke dig for gaven
som du naadig sendte folket vort —
takke, selv naar sørgende til graven

vi et trofast vidne bærer bort.
Tunge var de tak han tok for riket
som ved sønnen din kom ned til jord.
Blomstene hvormed vi smykker liket
er vor tak — for den vi mangler ord.

Men hans minde det vil længe leve,
gaa som maning, som et kald til fler,
ned til slegtene, saa mange gjæve
mænd vil fylkes ind i rikets hær.
Saa vil han hvis legem jorden dækker,
men som her bar lysets fane frem,
naar den herre Krist os alle vækker,
stige ind i livets lyse hjem.

1920.

PEER STRØMME

DIT lune var som rosenskjær,
dit sprog var som fontænens fald.
Aa det var godt at sitte der
hvor du var taler eller skald.

Du vandret om, snart hist, snart her,
blandt mennesker paa denne jord.
Tilslidst du fandt din hvile der
hvor Herren, altets skaper, bor.

Her grundet du paa mange ting —
du vilde altid læng're ud.
Nu vet du det — din videns ring,
nu strækker den sig op til Gud.

I kloders lys foruten tal
din aand sig bader sund og sæl.
Du gaar ved havet av krystal
en evig dag foruten kveld.

Og saadan ser jeg dig at gaa
med holdning som en grenader.
Nu har du nok at undres paa
i evighetens straaleskjær.

1921.

IV

LIVSBILLEDER

SØLVBRYLLUPSDIGT

til hr. og fru Kristen Heilberg, 21de mars 1900

I NORGE er solen forlængst i hav,
og landet har kastet sin lysglans av —
i natten staar mørke tinder.

Men hviskende bølger gaar sagte ind,
og træerne suser i vaarens vind,
mens mangt et hjerte og vennesind
med eder har fælles minder.

En slegt som tør synge, har vækkende magt —
en slegt som tør tænke, slaar frihetens takt
til fremgang for jordens nationer.

Hvad sverdet ei vinder, hvad guld ei formaar:
at skjænke et folk den foryngelsens vaar
der kroner med glans selv de graanende haar —
det vindes ved tanker og toner.

Idag kan vi si at da kunsten i nord
blev bænket som brud ved tænkingens bord,
fik dannelsens fugl sine vinger.

Den strøk over landet med vaarfriske slag;
vi hørte dens sang i den gryende dag.

Den kom ei med bram, med brask eller brag,
og dog blev den slegtens betvinger.

Vi vet det av minder som aldrig kan dø,
at sangen kan bringe et spirende frø
til fjeldlandets stenete lier, —

at tanken har magt til at bane for sig,
og baner for folket den brytningens vei
fra fjorden og op til den fjerneste hei,
som gjør den til folkets befrier.

Han trenger ei lovord — for ham er den haan,
den ros som kun hilser med fraser og laan
fra digtningens hængende haver.

Og hvem tør vel smigre for hende som sang
lik fuglen i skog sin dypeste trang
i toner der drysset os roser i fang,
og endnu med sangroser laver.

Saa leve den sang som har vækkende magt —
den tanke som trommede fremskridtets takt;
ti begge er folkenes hæder.

Tilsammen de bringer det vaarfriske veir —
de tænder det baal hvorom tiden slaar leir.
Saa vinder kulturen den herlige seir,
der bringer de modnere glæder.

TIL PROFESSOR GEORG SVERDRUPS

25-AARS-JUBILÆUM

*som bestyrer for Augsburg Seminar, Minneapolis,
Minnesota, den 3dje mai 1901*

I

VED Nilens bredder en reisende staar
og gaper paa tre pyramider:

“Her er da noget som aldrig forgaar,
mens aarenes tusener skrider.

Godt at jeg etsteds i verden fandt —
vide som jeg har faret —

noget solid, noget stort og konstant
fra de ældste tider bevaret!

Verdens storverk, det fandt jeg her
hvor ørkenens stilhet hviler

over eder og sfinxen der,
hvis stenblik ironisk smiler.

Her, hvor for længe siden
seklene slumrede ind,

her kan jeg utenfor striden
hvile mit trætte sind.

Pyramiden betegner fornuftens vei
opad fra flate til top;
det er: fra det flate noget
til intet høiere op.
Men inde i stenrøisen,
halvveis fra basis til punkt,
sover Ægypten
indbalsamert defunct."

* * *

Findes der hvile i det som staar stille?
Findes der ro i døden?
Findes der hvile uten i det at ville
livet i morgenrøden?
Livet med himmelens dug paa sin pande,
det er det sande.

* * *

Ægypten rister
med hieroglyfer aartuseners gaater.
Assyrer og perser vrister
berømmelsen til sig paa andre maater.
Og maaten har holdt sig helt til idag;
ti det er det røde i alle flag:
den blodige rovlyst har skapt metoden,
hvis maal det er at erobre kloden.

Kain, den første, som dræpte sin bror,
sandhetens første martyr,
forkyndte den teori paa vor jord,
at mennesket er kun et rovgjerrig dyr.
Til side for dyret! La magten raade!
Det er tragediens ophav og livets gaade.
Men for det skjærpede græske blik
blev livsprocessen til tragikomik;
ti Østens masser ved Marathon
beseiredes av den græske aand.

II

Hvor himlen hvælver skyfri-blaa sit tag
hen over Hellas' dunkelgrønne lunde,
hvor folket drømmer om sin storhetsdag,
hvor slegtens største minder fagert blunde,
hvor selv ruinen taler kunstens sprog
mer rent end Roms og Rhinens katedraler,
hvor torso'en er som en oplatt bog,
der klart om aand og skjønnhet til os taler,
der var jo kunstens hjem og arnested,
der brændte engang aandens klare flamme.
Apollos selv jo vernet om dets fred,

dets skjønnne liv i skjønhets blide ramme.
Du var et aandens paradis, Athen,
i rytmers lek, i søilers slanke række;
du er en deilig drøm i ord og sten,
og end som drøm du kan vor længsel vække.
I mange sekler har din skjønhetsstrang
gaat lik et vaarbud over vestervang
og vækket os av slummer og av dvale;
og naar vi, Hellas, ei din høie rang,
saa lyder dog et ekko av din sang
igjennem alle slegters tempelsale.

Din aand det var som engang fandt sin vei
til Norge — ja, saa sælsom aandens flugt er —
saa dristig vi som et av dens produkter
idag tør nævne, Georg Sverdrup, dig.
I aandens klarsyn — det er hvad vi mener —
i aandens kraft og grep du er hellener.

III

Forlate det hjem som har fostret en, —
det er ikke stort, det har tusener gjort.
Var der mangel paa mat og smaat om tæringen,
saa gik en sin vei for at søke næringen.

At passe sin dont og lide lidt ondt, —
det er ikke stort, det har mange gjort
ved aare, ved ror — en faar kraft av spændin-
gen —

uten taare, uten ord like ind i brændingen.

At hugge hvor skogen staar tæt og stor, —
at pløie den fete, glinsende jord, —
det er ikke stort, det har mange tusener gjort.
Blir fingrene stive og ryggen litt kroket —
enhver maa jo bruke sin kraft til noget.

At staa paa sin post og se døden i øiet,
at kjæmpe med glæde og dø fornøiet, —
det er nok stort, men det har jo tusener gjort.
Og dog er der altid litt forskjjel paa det, —
litt forskjjel paa middel, paa maal og maate.

At kjæmpe med motgang og fattigdom,
at kjæmpe med England, at kjæmpe med Rom,
det kommer omtrent paa det samme ud.
Den kamp som gjælder, er kampen for Gud.

At kjæmpe naar modet er oppe i os,
at stride naar blodet er varmt i trods,
derom kan trommes og trompeteres
og ropes hurra for og banketeres

og endog besynges av en eller anden poet;
al verden vet dog det blir ikke stort for det.

Men la sig banke livet av skrotten
uten en tanke paa hevn i kalotten, —
at leve miskjendt som drømmer og grubler
og dø beseiret, mens fienden jubler,
og endda tro at naar alt er tapt,
just da det store ved os blir skapt, —

den storhet blæses ei paa trompeter
og synges kun sjelden av poeter;
men det er den sande, den egte storhed;
ti den alene henger ingen jord ved.

Den største fordel er alt at miste,
og han var den største som dette visste;
den største seier er alt at tape,
naar tapet betyr det nye at skape,
naar op av fornedrelsens dype vande
en stiger med billedet av den sande.

IV

Ei at lefle med ideer,
ei at elske prunk og pral,
ei at tro paa hams og skal
volder verdens værste veer;

ti hvad massen applauderer
er en saapebobles pragt
og den militære takt,
hvortil tusener marsjerer.

Ei at bukke, ei at bøie
av fra veien, holde ud
i personlig tro paa Gud,
hvad av haan en end maa døie,
just mot det har mængden raset
alle tider, allesteds,
og blev aldrig helt tilfreds
før der skrevet stod: hic jacet.

Men naar tiden saa har læget
alle sandhetsslagne saar,
glemmes hatet fra igaar
og der synges sterke: piget!
Nos peccavimus! vi erkjender
at vi slog en stor profet!
Se, hvor vi fortryder det!
Se, hvor virak nu vi brænder!

Virak — ja — i form av kranser,
lov og pris og poesi,
deri eksellerer vi,
naar vi endeligen sanser.

Floromvundne faner bæres
til musik i sørgetakt —
dermed er det hele sagt:
han er død, nu maa han æres.

For hans viljesterke virke,
for hans høie aandens maal
vil der engang tændes baal
i vor frie folkekirke.
Hvad om nu vor haand vi gav ham!
Hvad om nu vor tak han fik
for den trængselsvei han gik —
for det store vi fik av ham!

TIL

HR. OLUF ALEXANDER SAUGESTAD

paa fødselsdagen den 10de januar 1909

Du har jo læst i Snorres store bok
om Norges kjæmpekuld og vikingstamme:
det var som Norges sjæl blev klædd i sprog,
og landet selv om folkets liv blev ramme.
Tidt glødet harmen gjennom øiet frem,
og modet steg lik ørnen over fjeldet.
Der bygget viljesterke mænd sig hjem,
og der blev konger kaaret, konger fældet.
Det var som fjeldets kraft og havets drøn
blev liv og virkekraft i landets søn.

Der stod de mand ved mand med øks og skjold
og talte frihets kjække ord paa tinget.
De taalte ikke overmagt og vold —
de hadde kraft i arm og mod i bringe.
Naar baunen lyste og naar hærbud lød,
de stod som vakt og vern om fædrelandet.
De stod, hvor andre vek, naar pligten bød,
og derfor stiger Norge over vandet
saa veirbitt, sterkt og frit og fagert frem
med hus og hytter og de tusen hjem.

Og netop der hvor Asbjørns ord blev talt,
hvor Einars pil fløi sterk av buens sene,
og netop der hvor Hellig Olav faldt,
hvor domens skjønne buer sig forene
til landets storverk viet fredens id,
reist paa den sterke grund av folkets vilje,
der levde du jo selv din ungdomstid
og fik din daab paa livets sterke tilje.
Fra disse egne hilses du idag
av gamle minder og av landets flag.

Nu ligger landet fagert, fredet, frit
rundt Beitstadfjordens minderike vande.
Her synes livet som et fagert digt
at staa i blomst og frugt ved disse strande.
Og lik et lyshav over landet gaar
de millioner stjerner, tause, blanke,
og fuglesangen dig i møte slaar
med toners kvægning for din stille tanke.
Det sagte skvulp mot Beitstadfjordens strand
har dagens hilsen fra dit fædreland.

DR. THEOL. T. H. DAHL

I

I NORGE løfter kirken sig
med taarn og Kristi kors i sky,
saa opad den kan vise vei
til ham som gav os sjælely.

Den aapner døren for de smaa,
den strækker sterke armer ud,
og til hver fattig, enlig vraa
den sender trøstens milde bud.

Den bærer kjærligheten frem
i ordet som fra hjertet gaar,
den bringer lægedom til dem
hvem synden slog med dype saar.

Den kirke som staar lys i nord,
blev bygt paa troens klippegrund,
paa Herrens eget sandhetsord,
som lyder indtil denne stund.

Der skyller bølger om dens fod,
der suser stormer mot dens spir;
men den blev sterk ved Kristi blod,
saa den kan taale haan og flir.

Er mangt derinde ringt og smaat
mot Peterskirkens kunst og glar, —
den har det ene som er godt:
Guds frelseskilde frisk og klar.

II

Og denne kirke tok vi hit.
Den staar paa viddene idag
vel væbnet til den samme strid
for frelsens vei og sandhets sag.

Den bærer over landet ud
det samme sterke guddomsord.
Den bringer naadens lyse bud
ved døpefont og nadverbord.

Den viker ei for haan og spot,
den frygter ei for mandemagt;
ti ogsaa her blev bygget godt —
paa ordets grund blev kirken lagt.

En kraftig sønneflok idag
har sluttet ring om kirken vor.
Mens nogen løfter høit dens flag,
gaar andre frem med korsets ord.

III

Og fremst i borgen staar den mand
som længst har stridd paa kirkens val,
hvis navn er kjendt saa vidt om land —
som prest, som formand — T. H. Dahl.

Nu vil i kveld vi slaa en bro
fra landet her til landet hist —
fra os til dem av samme tro,
som bor idag langs Norges kyst.

Og broens spænd er kjærlighet,
den bærer godt og spænder vidt,
mens troen føier led til led
og haabet vinker skridt for skridt.

Av vore ønsker bygges den
de tusen mil fra land til land,
og bæres oppe spænd for spænd
av lyse haab fra strand til strand,

den aandens bibrøst-bro hvorpaa
vi sende kan vor hilsen frem;
ti over denne bro skal gaa
den mand vi nu vil sende hjem.

IV

Og naar du staar paa hjemmets jord,
saa hils fra alle os her vest.
Der trænges ikke mange ord —
de færreste er ofte bedst.

Men si til mor at kirken her
den ligger lys i sandhets dag,
den bærer samme kors som der
og toner samme rene flag.

Og si at nu er striden slut
som hittil skilte brødre ad. —
Da sier mor: Min gilde gut!
nu blev jeg ret av hjertet glad.

“DAGLIG TIDENDE”

(*Et digt til tyve-aarsdagen*)

TYVE aar siden — kulden var bitende —
kom du til verden, “Daglig Tidende”.
Ingen herolder meldte dig skrikende.
Norsk og anstændig kom du selv stigende.

Alle som saa dig spaadde din snarlige
avgang ved døden — symptomene farlige —
tiden var haard — konjunkturerne kantede —
da det blev vaar, gik du endnu og skrantede.

Nogen de lo; det var greit at de moret sig.
Andre de tvilte — i hodet de kloret sig.
Mange tok fat paa dig, ertende, skosende;
enkelte talte dog om dig litt rosende.

Halvaaret gik — du var end blandt de levende
svedende, stridende, slitende, strævende.
Var det tidt trangt, saa du levde paa centene,
livet beholdt du og fik abonnentene.

Gik det ei durende, susende, brusende —
du tok hvert støt med foragt som var knusende.
Da du saa levde, kom agtelsen lutende,
hilste ærbødig — dit fremskridt bebudende.

Nu er du lykkelig over "det tyvende",
kommer som voksen med nyheter flyvende,
snart som en due, kurrende, smygende, —
snart som en ørn, susende, strykende.

Nu er din stilling ei mere betænkelig,
uten for saavidt at alt er forkrænkelig.
Lykken har fulgt dig, forretningen bærer sig.
Fortiden taalte dig, nutiden ærer dig.

Stolt til idag du trodsede bølgene.
At du var modig, viser jo følgene.
Nu kan du rolig vugge paa dønningen,
før du gaar ind i kampenes drøn igjen.

Alle vi ønsker dig fremgang med aarene,
ønsker dig stigende bedring i kaarene.
Nu er det slut, som du ser, med vokalerne.
Maatte det aldrig bli ende paa dalerne!

TIL "DECORAH-POSTEN"'S 40-AARS- JUBILÆUM

DEN ligger saa lunt, den vakre by
med det fine, klassiske navn.

Den gav da ogsaa det bedste ly
for lærdomssættet, hvis vundne ry
gaar langt fra den lune havn.

Her fostredes det som har veiet mest
i livets fremgang blandt os her vest —
her fandt det sin fødestavn.

Ti livets baune den tændtes her
for norsksdom og kristendom.

Og derfor blev byen saa mange kjær;
ti skolen og gamle "mesteren" der —
se, det er vi enige om —
gav kraften i livets haarde konflikt —
det er sandt i prosa og sandt i digt —
mot utro, vantro og Rom.

Og her løp "Posten" en vakker dag
av stabelen frisk og kjæk.

Den heiste modig det norske flag
for hjemmets, kirkens og skolens sag,
og usans den feiet væk.

Den gløgge Anundsen, "Posten"s far —
en bedre bladskipper knapt der var —
gav "Posten" de store træk.

Det var intet flytende batteri
som her kom dundrende frem.

Nei, op fra den slanke skuten, De,
der reistes en rig saa fin og fri
som reist inden norske hjem.

Og altid var der orden ombord
og jevnt blev de talt, de milde ord. —
Vi glemmer vel senest dem.

Den gamle skipper er gaat til ro;
men skuten hans seiler end.

Et 40-aars togt er til ende jo.

Nu haler andre paa skjød og klo —
og roper "fald av" og "vend".

Og endda fører den samme flag
og slaar sine samme greie slag
for norskdom og fædres tro.

Nu flagrer vimplene høit i top
for "Posten"s de firte aar.

Hos mange dukker der minder op
om det som stod bristende fuldt i knop
i bladets frodige vaar.

Vi takker for det du saa greit har sagt,
fordi du er til det gode en magt,
hvor ut til vort folk du gaar.

29. juli 1914.

SØLVBRYLLUPSDIGT

*til hr. ingeniør i kemi og fru Carl Bache-Wiig, 2den
januar 1915*

DET aller bedste som livet kjender,
er arneilden som stille brænder
i hus og hjem paa den vide jord
i lyse tanker og varme ord.

At barneflokken kan holde sammen
om hjemmets fred under sorg og gammen,
og samles glade hos far og mor —
det er det bedste paa denne jord.

Om ellers alt som i verden findes,
til grunde gaar og ei længer mindes, —
av hjertebunden i gode hjem
det vokser atter saa fagert frem.

Hvor hjerte trofast med hjerte taler
naar sol gaar op og naar ned den daler,
naar stjerner lyser i stille fred,
der bygges hjemmet i kjærlighet.

Et hjem hvis like man sjelden finder,
med troens lys over alle minder,
et saadant sammen I bygget har.
Vær derfor hilset, sølvbrudepar!

Gud signe hjemmet, Gud signe livet,
med alt den Herre har eder givet!
Maa dagens sølvglans, lik sne paa muld,
faa bære frem til det skjære guld!

TIL
DR. THEOL. MARCUS O. BØCKMAN

OP paa katedret der træder en statelig herre.
Rolig han aapner sin bok og læser med tydelig
stemme,
taler i klangfulde ord og tolker med fængslende
tanker
hele Guds raad til vor frelse, om riket paa jord
og i himlen.
Alt faar han med i sin tale — de store ting og de
mindre;
over de mindre kastes der lys fra de større,
intet gaar han forbi, tekstens vanskeligheter
vækker hans lyst blot til stedse dypere gransk-
ning.
Gjennem utviklingens gang tanke til tanke sig
kjeder,
mens det rolige blik ser mot det fjerneste fjerne.
Alt for hans nøkterne aand hviler i lys fra det
høie;
men det er hjertet som varmt med inderlig troes-
kraft taler.

Saadan han er, teologen, i høiskolens hvælvede
sale,

naar han fra bøkernes bok lar dens sandheter lyse;
saadan han er, bare varmere, end mere løftende
klar,

naar han i kirken forkynnder ordet om frelse av
naade.

Saadan han er og har været i firti aars trofaste
virke —

lærd i sit fag, men med barnets himmelske, blide
enfold;

rolig og sterk i sin tro paa den evige sandhet,
mægtig og klar i sin tolkning, dyp i sin tænkning.
Veiene fandt han derfor til sjælenes inderste
vraaer,

varmet til levende tro studentenes hjerter,
vandt dem, dog ikke for sig kun, men mest for
det rike

under hvis straalende solfald nu bedaget han
sitter.

Solguldet falder, se, paa tænkerens fredfulde aa-
syn,

skinner paa træk som blev adlet ved aandsdrevet
gjerning,

lægger om lærerens pande og paa det graanende
hode

lyskranser sendt av elevens begeistrede skare.

Tak for dit virke! Saa trofast har faa kun det
øvet.

Han hvem du tjente i alt hvad du gjorde, dig
signe!

Blidt i den heldende dag nu dig toner i møte
tusenfold tak fra vort folk, som idag vil dig
hædre.

3dje januar 1915.

RIMBREV

*til min bror, komponisten P. G. Pettersen, 1866—1916
i anledning av hans 50-aars fødselsdag*

DER var uro og gjæring og kamp
i det aar du blev født.

Skutene

gik endda for seildugsklutene;

men der var strid

den tid

mellem hamp og damp.

Kanonene tordnet

i syd og i vest.

Danmark laa blo'et rødt

efter Prøissens tryk.

De nord-tyske stater sig ordnet,

og Østerrike fik stryk.

Men det som var bedst,

og som gavnet mest,

var Atlanterhavskabelen lagt

til samfærdsels voksende magt.

Grieg begyndte just da
aa vinne Norge fra Kristiania a'.
Stykke for stykke la han det under sig,
fjeldet og fossen og fjordene —
de fik vinger, de norske ordene!
Fra Rom kom Ibsens "Brand"
og tændte gjennem det hele land
bauner som lyste underlig
 op i det triste øde,
da det samlede Danmark døde.
 Da følte vi skammen,
 vi frænder i nord,
fordi vi ikke holdt sammen,
men svek baade tanker og ord.
 Men det som var bedst,
 og som lovede mest,
var den herlige morgenrøde.

For den kom med levende løfter
 om store ting.
De nye kræfter sluttet ring
for at fylde de dype kløfter.
Folkene samlet sig —
til kamp for de større maal.
Nye tanker fandt vei.
(Baade sverd og pen er av staal.)

Hvad sverdene hugget over,
saa blodet randt,
det senere slegter fandt
at de maatte bygge over
med broer som ingen kartover
han skyte ned.

Engang vil det som er bedst,
og som gagner mest,
slutte sig sammen i fred.

Engang; men —
nu tordner det igjen,
og meget værre end før.

Europa dør.

Penger i billioner,
liv i millioner!

Kvindene graater og barnene sulter,
kulturen ligger hulter til bulter.

Ild og blod og sygdom og sult
spyes av mordlekens katapult
ut over blomstrende byer,

saa en blir syk a' aa læse om det.

Og endda spørres der: Hvorfra kom det?
Er det enden, eller dagen som gryr?

— Hør!

Fra trenchene tonene stiger.

Der synges: Snart kommer de nye riger.

Op av en dypere sjælero,
trods det splittede indre,
vil den grø
den nye tro
paa menneskeslegtens virke.

Den staar der jo,
den høie og lyse kirke,
hvor seierskantaten synges
om ham som alene kan lindre
smerten og læge de saar
som hatet slaar.

Ved ham maa slegten forynges.

En harmoni
med skjønnere, dypere mening i
skal bøie viljene sammen.
Nu har vi bare rammen.
Vent til vi sætter billedet i!

TIL

HR. FLORIST CORNELIUS TONSETH
OG FRUES 20DE BRYLLUPSDAG

19de februar 1918

FORDI det er travelt om dagene nu
blir dette bryllupsdigt impromptu,
en hilsen og ønske om lykke og held
fra Oregons skoger og Norges fjeld
til to som er født i Trøndelagen
og giftet sig tyve aar siden paa dagen. —
Jeg vet intet om hvor brylluppet stod,
om bruden var sløret, om maten var god.
Men en ting er sikkert: den prest som slog
knuten paa livstraaden, han var klog;
ti knuten blev bundet saa godt og fast,
at aldrig den løstes, ei heller brast
det baand som slyngedes om jer to,
saa sammen I siden har kunnet bo.
Jeg ser dem vandre fortrolig sammen
i tyve aar, i sorg og i gammen;

han svinger med stokken, hun ser ham i øiet,
og begge saa inderlig glad og fornøiet;
for er ikke himlen forunderlig blaa?
Og sangen i skogen fra fuglene smaa,
den er nu saa rent forvirrendes vakker. —
Hun plukker en blomst, han tar den og takker,
og solen sit lys over jorden drysser,
saa rosen sin elskede rose kysser, —
og videre frem de vandrer sin vei,
om krocket og knudret, det ænser de ei.
Det vakreste syn — jeg vil under det streke —
er barn som i enighet sammen kan leke,
og naar saa leken er over, si:
Tak! vi har hat det saa morsomt, vi.
Og maatte det solstreif I fik av Gud
vare jer hele livet ud!
Det er mit ønske paa tyveaarsdagen
for eder to ifra Trøndelagen.

DR. THEOL. F. A. SCHMIDT OG FRUE

8de dec. 1858 til 8de dec. 1918

I

SAA rent som fjeldets skjære diamant
du vilde ordet for din samtid tyde.
Naar sandheten i Herrens ord du fandt,
for dig der stod kun ett igjen — at lyde.
Nu straalers vestersolen paa dit hjem
og kveldens skygger falder tause, lange;
men du har fred, du frygter ikke dem;
ti mot dig toner himlens lyse sange,
Mot evighetens kyst din livsbaat stevner
i lyset av det navn dit hjerte nævner.

II

Hvad du som kvinde, hvad som mor du var,
det kan et folk i flere slegtled melde.
Nu over dig vil folkets tak sig tjelde
i solefaldets milde straaleglar.
Og som du staar i solens aftenskjær,
en krans vi paa det hvite hode ser:
Fordi vort norske folk du vilde tjene,
i kransen funkler takkens ædelstene.

DR. THEOL. H. G. STUB

*Formand for Den Norsk Lutherske Kirke i Amerika
(Til 70-aarsdagen 1919)*

I NORGES historie glimter der hist og her
navn som det lyser av.
Lik bauner paa fjeldet naar fienden kom os nær,
de kastet sit skin over land og hav.
De varmet op hjertene, luet i sjælene ind;
de slog mot de lukkede døre
lik en feiende, fjeldfrisk vind.
For den som hadde øre
lød de lik krigsmusik —
alarmen den gik
fra grænd og til grænd,
og kvinder og mænd
de reiste sig og tok harnisk paa.
Det var navngjetne tider. Og saa —
blandt navn vi bar som høisætestøtter
fra landet der nord
og satte i arvens hellige jord,
hvor sæden slog røtter,
saa alt som er norsk i vilje og tanker,
op mot den lyse Guds himmel sig ranker,
der lyser dit eget.
Du aldrig fra kampen har veget.

Venner du fik, saa du ikke stod ene,
uvenner nok; ti linjene rene
vilde du ha. Da skiltes veiene,
som hjemme — i skogene — indover heiene!
Og slik

venter vi tidene altid skal gi os
mænd det er gildt at hylde og hædre,
mænd som slegter paa gjæve fædre,
mænd som kan fri os
fra det som er ondt i tanker og blod,
mænd som har mod —
æslet til kamp mot smiger og svik.
Just slik maa vi ha dem,
for jorden er rik

ogsaa paa det som ikke duger.
Endnu mangesteds mørket ruger,
og falskhet raader i hjerte og sind —
der er rænkespind
mot selvvalgte, nedrige maal,
saa d' er ondt at gi taal.

Og mangt maa vi slaa
til jord, skal vi videre gaa,
ellers dræper det os — det stjæler
kraften og livet kvæler.

Og derfor paa denne din 70-aarsdag
jeg heiser for dig mit sangerflag.

TIL
DR. THEOL. H. G. STUB

SILKE — skinnende hvit som sne —
den være symbol for dit livs trofæ!
Lik fuglen du svang dig paa tankens vinger
op hvor de mægtige klokker ringer
sandhet og fred over verden ud.
I tale og skrift du bragte os bud
om alt det som løfter og adler livet —
som faa blev den gave av Gud dig givet.

Nu staar du i kvelden med sølvhvitt haar,
mens mot dig en tak fra tusener slaar:
en hyldningsfanfare paa sommerfuglvinger
solbremmet ind mot dit hjerte klinger.
Den faar du fordi paa din livslange bane
høit løftet du sandhetens silkefane
skinnende hvit lik Hermons sne —
sandhetsfalangernes seierstrofæ.
Og ut av dens folder det lyser, det blinkes:
Soli Deo gloria! In hoc signo vinces.

Jubilæumsdagen 1922.

TIL FRU HARALD LANGE

paa fødselsdagen den 20de juni 1919

MIDTSOMMERSOLEN er fager i nord —
skinner paa fjeldet og straalers fra fjord,
lægger sit lysslør paa skogklædte bakker —
aa, hvor den solen gjør alle ting vakker!
Se — dette solskin, saa guldrikt og rødt,
fik du i gave den dag du blev født.

Namsos — jeg kjender det deilige sted,
som under fjeldhamrens skyggende fred
er som et fristed for liv og for lykke —
Namdalens herlige folkelivs smykke.
Findes langs hele den nordlandske kyst
fagrere blomst paa dit fædrelands bryst?

Derfra du kom og tok med i din favn
sommerens lys fra den hjemlige havn.
Nordlysets buede straalekonturer
laa som et svøp om de veirhaarde urer,
klang i hver latter og varmet hvert smil,
tonet i tankenes vekslende spil.

Rosene blusser i solen idag —
rødmer for dig lik dit fædrelands flag,
hilser fra slekt og fra venner der hjemme,
taler med Namdalens lyseste stemme,
fylder med farve og mætter med duft
Oregons deilige midtsommerluft.

Portland, Oregon.

V

NORGE OG AMERIKA

KRONPRINS OLAV

ÆTLING av konger i nord og i vest!
Dygtig paa skøiter, paa ski og til hest,
haandfast og raadsnar som styrmand ombord,
klartænkt og snartænkt og sindig i ord,
velvoksen kar, som en Olav bør være,
folkelig, grei — du er Norge til ære!

Frem som du stevner!

Vilje og evner

sætte dig maal til vort fædrelands gavn!
Da skal det solfagert lyse, dit navn.

NORGE, VOR MOR

NORGE, vor deilige, elskede mor!
Ut over hele den vidspændte jord,
ut til de ytterste land og øer,
ut over alle de seilbare sjøer,
op over floder og ind gjennom skogene,
ut over sletter hvor normanna-togene
gik sine banende, ryddende veier,
førte kulturlivets kampe til seier, —
Norge, vor mor, du var altid med os,
sendte din hilsen og skjærte din fred os,
Norge, vor mor!

Norge, vor rike, vor lyskronte mor!
Vi, dine barn, fo'r saa vide om jord.
Sletter vi pløiet og skoger vi fældte,
broer vi bygget, og slos naar det gjældte.
Døiet vi ondt fra en pol til en anden,
rendte mot fjeldvæggen dumme vi panden,
søkte os vei hvor naturen den stængte,
slet os istykker og kræftene sprængte, —
du var dog, mor, hele tiden i lag med os,
delte de tunge, de farlige slag med os,
Norge, vor mor!

Norge, du sterke, du trofaste mor!
Tak for du gav os de manende ord!
Tak for du hvisket med bævende mund
ord som gav trøst i den bitreste stund!
Vet du hvor glade vi blev naar du smilte?
Sa du paa troskapen vor aldrig tvilte!
Sa at du visste vi vilde dig ære!
Derfor idag vil vi si til dig, kjære:
Vidt som vi spredtes i øst og i vest,
hvor vi end bor, dig elsker vi mest,
Norge, vor mor!

17de mai 1915.

PROLOG

*til Norge-Amerika-dagen ved Panama-Pacific utstillingen i
San Francisco, Cal., den 7de juni 1915*

I

LIVET banket paa Vestens dør.
Ingen hadde der banket før;
havet, det ukjendte, veiene stængte.
Norrønakraften alene den sprængte.

Vikingsmodet ryddet sig vei;
det alene ræddedes ei.
Nordlys i flimrende straalers sig buet
over det ny-land Leif Eriksen skuet.

Verdensopdagelsens første mand
saa i det fjerne dets lysende rand.
Mange kom efter — Kolumbus og flere,
senere kom de i flokker — som hære.

Havet blev verdenserobringens vei;
derefter delte kolonnene sig:
Floder og fjelde og bølgende sletter
førte til kampe og blodige trætter.

Længere vest — gennem brandgule slug,
der hvor der aldrig faldt regn eller dug, —
gaar pionérer, først en, saa en anden,
indtil der stanses ved Vesterhavsstranden.

II

“Guld vil vi ha, det glitrende skjønnel”
“Penger!” — “Ja, penger som fliden kan lønne.”
“Flodleier vasker vi.” — “Fjelde vi smelter,
fylder vort fund i guldtunge belter.”
“Brød vil vi ha som styrker og nærer.”
“Mat, mat!” — “Ja, mat som livskraften bærer.”
“Se vore sener og muskler av staal!”
“Aa, vi har kræfter!” — “Mat er vort maal.”

III

Saaledes skrek de — tusen paa tusen.
Fremover steg de, indtil en brusen
slog dem i møte der hvor de stod:
Havet, det stille, laa dem imod.

Men der var ædlere røster og voner:
Frihetens, sandhetens dypere toner.
Skatter som ikke i fjeldene bor,
vokste av hjertenes rikere jord.

Vestover gik der en fylking av mænd.
Spør hvor de kom fra! — Norrøna-grænd.
Hjemmet, det herlige Nordens, forlot de;
men hvor de satte sin fot, ja, der stod de.

Der hvor de satte i jorden sit merke,
kvidret i dagningen lystig en lerce.
Hjemmet og akeren, kirken og skolen
løftet de bringebredt op imot solen.

IV

Kom der fra tusener hjerter og hjem
bønner og sanger: "Jo, nu vil vi frem!
Frem med hver stræbende, virkende evne,
frem til det store broderstevne!"

Røstene sa: "Ja, nu vil vi samles;
nu skal der ikke strides og famles.
Nu vil vi frem til blidere kaar,
frem til en landebred folkevaar.

Haand skal slaa slag i broderhaand.
Saadan vi knytter vort broderbaand.
Nu vil vi alle samlet stræve,
skulder ved skulder og næve ved næve.

Længe nok brukte vi neb og klo.
 La nu det gode faa vokse i ro!
 Alt det vakre vi talte med munden,
 la det nu vokse i hjertebunden!

Troen! Si, hvem kan vel gi os en bedre?
 Blev den os ikke av fædrene givet?
 Gav den ei lød nok til folkelivet?
 Derfor idag vil de gamle vi hædre.

Dørene op! La nu orgelet bruse!
 La nu de sterke koralene klinge!
 Hjertene op! La nu salmene suse!
 Høitid idag! Saa la klokkene ringe!

V

Kom nu, du gamle og bøiede gubbe,
 du som hver helg sat saa traust paa din plads!
 Fremst var du ikke i lek og i spas;
 men du var gildeste kar til at grubbe.

Haaret er graanet og hændene skjælver,
 røsten kan hælde er skurren og svak.
 Men se den himlen, hvor vakkert den hvælver
 over din gjerning sit solblanke tak!

Køm nu, du gamle, du trofaste mor!
Her skal du staa — ja, helt fremme i koret,
tæt attmed presten og alle de store —
for du holdt fast paa det rene Guds ord.

Fingrene dine om salmeboken —
aa, mor, velsignede være de!
Bønnene dine i stilhet slog en
ring om vort bærende stammetræ.

Du var jo den som passet og hegnet, —
smilte naar solskinnet drysset ned, —
takket for alt det velsignede regnet, —
frugten fik modnes i Herrens fred.

Snu jer, I to, og se I har følge:
Hele den rullende folkebølge
op over bakken, hvor kirken staar
høireist og hvit, mens klokkene slaar.

Si ham saa tak, jeres Gud og Herre!
Syng ham jert mægtigste "ære være".
Lyt til de tunge, malmrike slag:
"Det er fest idag! Det er fest idag."

VI

Kupler paa kupler og hundrede taarne!
 Spir mot himlen i solluft baarne!
 Alt i drømmende sommerluft,
 glødende farver og rosenduft.

Saadan ligger ved havets bred,
 prydet med flag og vaiende faner,
 San Francisco i lys og fred:
 Maalet for menneskeslegtens baner.

Længst til byenes dronning kaaret,
 eier den inden sin guldports lukke
 alt det store vort land har baaret,
 alt det rike og alt det smukke.

VII

Havet bølget og isen drev
 ned mot de ukjendte strande.
 Island en ny historie skrev
 da nordmanden Leif fandt landet.

Nu er der aapen færdselsvei, —
 før tok det uker, nu tar det dage.
 Derfor idag vi hilser til dig,
 Leif, med det norske flaget.

TIL SANGERSTEVNET I PORTLAND,
ORE., 1918

JA, Norge, det ligger nok langt imot nord,
og veirhaardt er landet hvor nordmanden bor.
Det staar med sit stenbryst mot sjøgang og brott,
saa fast som i tusener aar det har staat.
Men kommer du ind bak den stormrevne væg
en vaardag naar hagene kvitner av heg,
naar bjerken har klædd sig i skjælvende grønt,
da sier du mildt: "Hvor mit Norge er skjønt!"
Ja, er end vort hjemland litt nakent og armt,
dets hjerte er trofast og modig og varmt.

Det banket for alt som var ædelt og stort;
det blødde for alt som med livstap blev gjort;
det slynget sin harme mot udaad og skam,
og nidingen bleknet naar haanen traf ham.
I brændende vrede, lik stormen fra nord,
det talte mot uret det modige ord.
Men helst vil det bære om friheten bud
og synge i seirende toner det ud.
Ti sangen den fandt sig et fredhegnet hjem
i Norge bak fjeldet med solgylden brem.

Fra hytten ved fjorden, hvor havet gaar ind,
og helt til den isklædte, svimlende tind, —
fra Næsset til Nordkyn, fra grænsen til Stadt,
har sangen sit merke paa nordmanden sat.
Som saften i druen blir funklende vin,
som straaet sig væver til fagreste lin,
som kulstofkrystallen faar ædelstensrang,
saa klæder sig nordmandens tanke i sang.
Den strammer hans sene i arbeid og daad
fra rydningen ut til den gyngende baad.

Den drysser sit lys overalt paa hans vei,
i land og paa havet, i skog og i hei.
I levende billeder løfter den frem
i festlige stunder hans elskede hjem.
Men dypest han føler dens hellige magt
naar kjærlighetstankene i den blir lagt.
Da funkler hans øie, da griper han fat
med viljesterk haand om det virrende rat.
Da ser han mot stjernen og takker sin Gud
for Norge, for frihet, for ære og brud.

ST. CROIX-FLODEN

I SOLSKIN laa den brede dal,
saa langt mit øie kunde se —
naturens mægtige portal
imellem statene.

De grønne aaser laa i sol;
det grydde just av dag.
Det røk av piper, haner gol —
jeg plukkede en blaa fiol
og hilste landets flag.

Det vaiet i den friske luft
som lykkens seirende trofæ.
Jeg aandet skogens friske duft
fra blomst og lindetræ.
Og alt jeg saa bar bud om dig,
du deiligste paa jord,
og hvor jeg gik, du fulgte mig,
og der lød sang den hele vei
som av usynlig kor.

1909.

OREGON-SNE

OREGON-SNE!

Du er deilig at se.

Ligger som sølv paa busk og træ.

Pisker end regnet,

er grenene segnet,

skogen staar hvit lik et ispalæ.

Uf, slikt et veir!

Nei, hør nu her —

dette er bare for moro og stas.

Istapper falder —

slikt et rabalder!

Dette er vestens "chateau de glace".

Fæl er jo veien;

men se den heien!

Hvit som en Vesta i funklende sne.

Roser til sommeren —

ja, vent, saa kommer'n!

Og da skal du se, ja, da skal du se!

Vinteren 1915.

COEUR D'ALENE

DET var en sommermorgen, da seilte vi avsted
paa hjertesjøens dype, stille vande.

De grønne aaser lyste i sol og sommerfred,
og hytter laa i skjul ved sjøens strande.

Da aapnet sig i hjertet en mindets dør paa klem,
og billed steg paa billed av sjælen stille frem;
det var som om mit barndomshjem jeg kjendte.

Her reiste sig et Nordkap av sjøens dype grund,
og der en vik som om et hjemsted fredet.

Der lød en sang av fugler fra aasens granelund,
her turde ingen niding røve redet.

En sti bar ind i skogen, der har saa dyp en ro,
og hvite kløverenger laa bortenfor og lo —
da var det som i øiet noget brændte.

Jeg saa en liten kirke, et hvitmalt Herrens hus,
hvis taarn sig hævet mellem graners kroner.

Og sommervinden sendte sin milde, fine sus
henover sjø lik sagte orgeltoner.

Da samlet sig til andagt mit hjerte og mit sind,
jeg bad i stille længsel: "Ak, Gud, la mig gaa ind
engang til sabbatshvilens rike glæde!"

1917.

VI

LIVETS LYRIK

POST FESTUM

LAGET er over, og tonene tysner, —
god nat, kjære ven!

Stjernene blekner i øst, hvor det lysner
mot daggry igjen.

Kvægende stille det er paa al jorden,
saa stille i rummet.

Nu er der ingen der stræver og sliter —
al larm er forstummet.

Sover de alle? Vi to kun som hører
sekundene gaa?

Timene flyver saa langsomt, saa langsomt
med natvinger paa.

Livet, ak, livet! Hvi iler saa hurtig,
saa ilsomt det fra os?

Iler med tanker og længsler og haab det
mot midnat og kaos?

Livet! Jeg hører mit hjerte at banke
og slaa i mit bryst.

Livet! Mon det er en ilende tanke
mot dødsrikets kyst?

Er det et haab som jeg elsker og klynger
i angst mig til?

Er det en længsel som, skjønt den mig tynger,
ei slippe jeg vil?

Spørsmaal og gaater! Hvi martrer I sindet
og gir dog ei svar?

Livet! Det er . . . det er tanken og mindet
som merke sig skar,

hugget i sjælen av hammeren ført av
usynlige hænder,

og naar det svider og smerter, da er det
kun livet der brænder.

Læg da, o nat, over jorden et lag av
forglemmelsens slør!

Flyv da, I timer, med langsomme slag av
jer vinger som før!

Hjerter der trætnet i striden, forlen dem
den kvægende hvile!

Snart vil det gryende dagslys igjennem
i solgangen smile.

Han der maa vandre i kamp med sit hjerte
paa broddede sten,

han der maa slæpe sig frem i sin smerte
med blødende ben,

han som maa gaa med en usonet strid
i sit saarede indre,
hilser dig, rolige nat, skjønt du vet ei
hvad smerten kan lindre.

Han som om dagen for verden maa dølge
de blødende saar,
han som i sjælen, med glæden ifølge,
bedrøvet dog gaar,
bøiet av sorgen i natten han sitter;
hvad saarest ham tynger
gaar da som sang fra det blødende bryst —
i smerte han synger.

1884.

HØSTSTEMNING

Hvor herlig! Det lakker igjen mot høst,
da stormer og uveir kommer!
Alt føler jeg mig saa fri og løst;
ti sandt at si, saa er det min trøst —
forbi er den kvalme sommer.

Vi priser dens skjønnhet, med blomster og løv
og fugler i alle lunde.
I grunden saa er det kun tant og tøv:
En brændende sol og et kvælende støv
og tusener tørstige munde.

Nei, da er det fagrest ved løvfaldstid,
naar skogen sin pragt maa miste.
Den gløder i guld. — Kom, storm, og rid,
hvor elven gaar svulmende, skummende hvid!
Læg livet vakkert i kiste!

Da staar jeg helst paa den bare haug,
mens livet i døden segner.
Da hændte det tidt at min smerte taug —
i dypet sig fryder den onde draug —
alt blegner — se, livet blegner!

Hvad nytter den til, denne gjøglende pragt?

Med sne over vang og vænge,
helst saa jeg det hele i graven lagt.
Jeg hilser til døden, den grumme magt,
og stemmer op mine strenge.

Jeg heiser mit seil og vender min stavn
til havs — mot det fjerne derute.

Hurra! La det gaa! Der skriker en ravn!
Jeg seiler — kan hænde den aldrig naar havn,
men synker, min prægtige skute.

1884.

I SKOGEN

OM morgenen lyder fra løvtætte kroner
lik jublende glæde de tryllende toner.

Om kvelden da lyder saa vemodig sangen
lik smerte og sorg imot solnedgangen.

1885.

DEN GAMLE PROFESSOR

HAN roter om i store, gamle bøker —
paa marken ligger sne, og is paa vand.
Han er en tør, graahærdet sandhetssøker;
fra aar til aar sin visdomsskat han øker
og leter efter mer fra land til land.
Han hører ikke vinterstormen tute,
han ser ei himlen mørk og tung derute.

Hvad angaar ham den barske vinters kulde,
saa længe aandens flamme brænder klar?
Naar bare han reolene har fulde
av videnskap om livet under mulde,
det skjønne, rike liv som engang var?
Han lever i de gode, gamle dage.
Hvi skulde han med nutidsliv sig plage?

Han hævder stolt den næsten glemte lære,
at livet, det er mer end klær og mat.
Ideen er det som maa livet bære.
At tænke, det er egentlig at være,
og hver en gammel tanke gjør ham glad.
Saa graver han i sine gamle bøker,
og med hver dag sin visdomsskat han øker.

Han merker ei hvor dagene de kortner,
ei hører vinden mot sin rute slaa.
Han ser ei hvordan himlen stadig sortner
og ei hvor mødig vandrer gangen fortner
for hjemmets lune havn før kveld at naa.
Det angaar ikke ham, den stuelærde,
som nu maaske ved Troja er paafærde.

Derute verdens store hjerte banker,
og travle hænder sliter dagen lang.
Av slitet vokser op de nye tanker,
og tidens mænd dem flittig sammen sanker
og tolker dem som tidens krav og trang.
Men disse tanker kan ei ham forvilde,
som søker næring kun av klassisk kilde.

Saa glider dage, uker, aar forbi ham —
ved oldtidens ruiner staar han vakt.
Og netop derfor kan saa godt jeg li' ham —
der er ei fnug av agitator i ham,
han er en mumie i nutids dragt.
Han blader, graver, roter kun i bøker,
og flittig efter sandhets guld han søker.

VAARENS SANG

NU kommer den vingede skare igjen
fra syd med de jublende sange,
og tonene glider saa vaarlette hen
i nættene lyse og lange.

Hør susen av utspændte vinger!

Hør blot hvor i luften det klinger!

Det kvidrer fra gren og det synger fra kvist,
mens løvet i vaarsolen sprætter,
et ekko av sanger vi mindes fra sidst,
fra deilige maanelysnætter.

Og rundt om de speilblanke vande
staar blomster ved løvrige strande.

1889.

VED HAVET

Og liten smaagut lekte
ved stranden en solskinsdag,
mens havet i sollys drømte
med mørke skyer bak.

Og liten smaagut bygget
et slot sig av hviten sand,
hvor bølgene sagte rullet
blaagrønne ind mot land.

Det stod saa stolt og kneiste
med mure og taarn mot sky.
Han smilte saa stolt, den lille,
han var jo saa ung og kry.

Gad vite hvad han drømte?
Han stirret mot vesterled,
hvor havet i guldskjær gynget,
mens solen gik stille ned.

Den næste morgen skyndte
sig gutten til slottet hen.
Aa, kjæreste lille smaagut!
der findes ei korn igjen.

Du drømte det alt saa fagert
i solskin ved havets bred;
men havet, du lille, havet,
det ruller saa tæt derved.

1889

VAAR

I VAAREN den unge
jeg sitter og lytter til klokkenes klang,
den bævende tunge,
som synes at tolke min inderste trang,
den aldrig min sjæl kunde tolke i sang.

I fjeldene venter
jo kobber og sølv med klang i sig selv,
blot nogen det henter
og hænger som klokke mot himmelens hvælv,
saa tonene gaar som en rislende elv

i dagen den blanke,
mens solen staar høit, — da bæver mit bryst,
da skjælver min tanke
og flyver som fuglen mot tonenes kyst,
og drikker av vaardagens solvæld med lyst.

Ti sjælen — den gjemmer
lik fjeldet paa klingende malm i sin bund,
hvor tusener stemmer
blot venter idag paa befrielsens stund,
paa digtende evne, — ja, hadde jeg kun

den ene som trænges,
da sang jeg om alt i den vaaknende vaar,
om alt det som længes
mot sommerens glade og lysere kaar,
om alt som forkuet og fjeldbundet gaar, —

ti er der ei tanker
som ligger lik frø i hvert hjertelivs jord,
der kunde bli ranker
med blodrøde druer i handling og ord,
til glæde saa vide som mennesker bor?

Og kommer den time
da det slipper fri som har syngende magt,
ja, da skal det kime
som nu ligger skjult i den gravdype schakt,
lik domkirkeklokker med livet i takt.

Nu hvisker det bare
lik vinden i bjerkenes løvlette lag;
men da skal det fare
med brusende væld over fjeldenes tag,
med havbølgers svulmende, tordnende brag —
paa befrielsens dag!

SOMMERENS DØD

DET blaaser saa koldt i den høstlige kveld —
det er smertenens isnende vind,
som skjærer sig gjennem min dødstrætte sjæl
og vil slukke hvert lys i mit sind. —
Lik engen som pranget med blomster, og laa
som et eden i klareste lys,
men nu ligger vissen og frossen og graa
lik en ørken i høstnattens gys —
saa ligger mit hjerte i sorgenes nat,
uten lys, uten glæde og trøst —
kun færdig at dø under visnende krat,
lik en blomst i den graakolde høst.

Aa, haardt er at sænke i mulde sig selv
og skjønt ung tage døden i favn.
Aa, haardt er ved glædenes skummende elv
at staa tomhændt med skrikende savn!
Mens lyset end flommer og dagen er klar,
gaa med sorteste nat i sit bryst, —
og rope og rope og ikke faa svar
fra en lysere, fagrere kyst!

Og dog vil mit hjerte end haabe og tro
at et under i livet skal ske —
at av sorgtyngtet jord skal end rosene gro
og de hviteste liljer end le.

Jeg tømmer til bunden det bredfulde maal
av den smerte som nager mit sind.
Mit liv er en hei uten baune og baal,
som blir feiet av Nordhavets vind.
Jeg speider med længsel mot dagning og gry,
hvorfra solen jeg venter at se
stige seirende op paa en flammende sky
for at tine mig isnattens sne.
Ti jeg aner i livet en høiere magt,
der skal drysse mig blomster i fang —
en sommer hvis spillende farveskjærs pragt
skal gaa jublende gjennom min sang.

1893.

EN PASSANT

GODMORGEN! synger hver fugl saa glad
mot sol i østerlide,
mens lyset sitrer paa dugvaatt blad
og blomster perlehvide.

Godmorgen, kjære! Jeg hilser dig,
min lyse dag i sindet.
De tunge taaker maa vike vei
for dagens milde vinde.

Saa gaar jeg styrket til dagens strid,
mens aarle klokker ringer.
En hilsen suste mig mildt forbi
paa hvite duevinger.

Sommeren 1897.

LIVET

“I GRUNDEN”, saa sier de vise,
“er livet en stakket frist,
en sorg uten ro og lise,
en ynkelig slutning tilsidst.”
Ja, la kun de vise klage
og klynke saa meget de vil!
Vi vil ikke livet vrage —
det er dog for vakkert dertil.

Hvad kan der vel skjønnere tænkes
end barndommens sorgløse aar,
da hjemmets kjærminder sænkes
i sjælens vaaknende vaar?
Hvem vet noget bedre at mindes
end hjemmet hos far og mor?
Og derfor — saa længe det findes —
er fager som himlen vor jord.

Og alt som nu dagene skrider,
saa vaakner i hjertet den trang
der bærer om verden vide
den seirende ungdomssang.

Den bærer paa sterke hænder
vort liv gjennem motgang og strid;
til nederlag ei den kjender,
den herlige ungdomstid.

Mens fuglene synger i skoge
og blomstene dufter paa vang,
maa ungdommen livet vaage,
det liv som kun leves én gang.
Ti sjælen har kræfter som higer
mot selvutfoldelsens dag.
"Spildt liv", det er det som sviger,
og ræddes for stormens brag.

Og alt det som syder og gjærer
i sjælens inderste bo,
det skaper tilsidst karakterer,
naar livet kommer til ro.
Som skjønheten lever i leret
der venter paa kunstnerens haand,
saa bærer vi skjønhetspræget
av himlen i sjæl og aand.
Ja, dertil skal livet tjene:
i handling, i tanker og ord
at danne til levende stene
alle menneskebarn paa jord.

Av dem skal bygningen lages,
der prydes med livets sprog,
hvis dypeste mening staves
i slegtenes aapne bog.

Saa la kun de vise sig græmme
og klynke om mørke og grav.
Vi kjender en anden stemme —
Guds egen, som livet gav.
Paa jord er det godt at være.
For livet vi takker Gud.
Og maatte vi hver dag lære
at leve det fagert ud!

BARNET

HVOR skjønt det er naar barnet bøier knæ
og tillidsfuldt sin bøn til himlen sender!
Det tror paa Gud, skjønt det ham ei kan se,
og han, den sterke, bærer det paa hænder
og verner om dets liv fra dag til dag,
saa det har glæden i Guds velbehag.

Og denne barnetro til himlens Gud
og denne tillidsbøn i sind og tanker
er lyset som vi ei tør slukke ud,
den er for os lik skibets sterke anker.
I stormens hyl en røst sig baner vei:
stol paa din fader, barn, og frygt kun ei!

Og dene tro er barnets lyse sind
og barnesjælens længsel mot det høie.
Igennem den gaar lys og glæde ind;
lik blomstens kalk er barnetroens øie:
det aapner sig i smil mot lysets Gud
og lukker sig naar troens lys gaar ud.

Og har du dette lys i sjælen tændt,
da kan du glad og trøstig leve livet.
Og har du denne tro, som himmelvendt
har sjælen sterke himmelkræfter givet,
da har du det som gennem alders aar
vil bære ind i evighetens vaar.

1899.

KNUST

DET var ikke meget — en svulmende knop,
som længtet efter at aapne sig op.

Den bar i sig selvutfoldelsens evne:
den vilde bli blomst ved sommerens stevne.
Da solen blev varm og fuglene sang,
den dirret av længsel og voksende trang:
Blot folde mig ut, bare aapne mit øie
og se dette lysende glimt fra det høie!

Da kom der en fot og trampet den ned.
Hvad visste den om at den gjorde fortræd?
Men knoppen laa knust med sit hode i jorden.
I grunden saa var jo det hele i orden.
Den hadde nok drømt om utfoldelsens dag,
og haabet blev knust med et eneste slag;
men, kjære, der knuses hver dag jo saa mange,
der bærer i veksten paa jublende sange.

1903.

TIL FØDSELSDAGEN

Nu linder det, og luften
er lys av foraarssmil.

Jeg hører det paa kvidret
at nu er det april.

Jeg ser det jo paa knoppen,
som slaar av hylstret ud,
og høit i lindetoppen
der sitter et foraarbud.

Hvor solen fuldt faar skinne,
der tiner det snart,
og livets teppe dækker
hvad før var haardt og bart.
Og hvor Guds sol faar lyse,
der vokser underfuld
de deiligste blomster
av den sorteste muld.

Det bedste Herren gav os
er vaaren i vort sind.

Det skjønneste er rosen
paa ungmøens kind.

Det største er at eie
den kjærlighetens magt
som gaar de lyse veie
med det gode i pakt.

1906.

MINDER

SITTER med sorg i dit hjerte du enlig en kveld,
længes og haaber, men vet dog ei om du tør haabe,
samler det sig til et skrik fra smertenes væld,
kunde du, pint av din sorg, ut i natmørket raabe,
fluks da fra sjælen der lister en tanke sig ud,
løfter dit sind i en bævende bøn til din Gud.

Vinkende til dig igjennem de henrundne aar,
lysende klart gjennem sorger og smerter og taake,
kommer der minder fra solrik og frydmættet vaar,
staar der saa blanke i livsnatten, lyse og vaake.
Sank end i muldet hver blomst i den stormfulde
 høst,
mindene lever i sjælen som haab og som trøst.

Barndommens minder lik blomster langs skogstille
 vei
bøier de duftende kroner og beder dig stanse.
Foraarets løv, lik et tempeltak hvælvende sig
over dit hode, din furete pande vil kranse.
Vaarsolen mellem det sitrende løv til dig ler,
letter dit sind for de tungeste sorger det bær.

Varmere, friskere, end mere lokkende staar
lysende for dig hvert minde fra ungdom og som-
mer.

Duft fra de blomstrende enger i møte dig slaar,—
ak, disse minder, hvor andagtsfuldt stille de kom-
mer!

Mindes du — ak, kan du glemme skjærsommerens
sang,
alle dens lokkende toner fra skog og fra vang?

Tause de gaar i dit følge fra dag og til dag,
glider snart lyse snart mørke forbi ved din side,
minder fra jubelens stunder og muntreste lag,
minder fra timer og dage av sorg og av kvide.
Se hvor de drager omkring dig sit lysende slør,
følger hvert fottrin i livet, til stille du dør.

Elsk dem! Det bedste, det skjønneste livet kan gi,
er dog det minde som alter i sjælen kan bygge.
Sjælen selv kirken, hvor ind du i stormen kan fly,
syngende din kjæreste salme i alterets skygge.
Skjønt om kjærmindenes søiler guirlander sig sno;
deilig derinde i mindenes kirke at bo!

Der kan du elske hver blomst som i livet du bar
duftende tæt til dit bryst og dit bankende hjerte.
Der kan du samle hver rose som plukket du har,

fremlokke evige minder om fryd og om smerte.
Jublende da vil din salme som aldrig tilforn
stige mot himlen, mens klokkene kimer i taarn.

Knæl da derinde i mindenes tempel en stund!
Selv har jeg knælt der saa tidt, og jeg vet at det
kvæger,

helst naar jeg nødtes i livet at føre til mund
smertenens bredfyldte kalk og forsagelsens bæger.
Engler staar hos naar for altret du segner i knæ,
og gjennem taarer Guds kjærlighet kan du da se.

Maaske engang vil de minder du ane knapt tør,
de for hvis dragende magt du nu viker saa bange,
samle sig sammen og blive for dig, før du dør,
det som skal skape for dig dine fagreste sange.
Da skal det klinge som nu ligger tungt i dit sind,
og gjennem sangene vie dig livsveien ind.

1908.

MAPLE LAKE — ET AFTENBILLEDE

MENS hvite skyer seilte i blaanende luft,
og røken drev langs stenete strande,
der laa en baat i stille med seilet i top
og speilte sig i sjøens klare vande.
Der lød til os fra stranden saa yndig et spil;
i sommerkveldens fred blev lyse minder til,
der sig med sjælens dype længsler blande.

Da fæstet sig et billed i hjertets dype grund
av himmelskjønne farver og toner.
Det fik en hellig klarhet i den deilige stund,
lik himlens over løvete kroner.
Mit hjerte lyttet angst til den herlige musik
og bævet ved den skjønnhet det da til eie fik,
og bytter ei det bort for guld og troner.
Nei, aldrig kan jeg glemme hin stund med lys og
fred
som fødte i min sjæl hint fagre billed',
der hviler i mit hjerte som paa et fredlyst sted

lik liljens skjult i sommernattens stilhet.

Nu bærer jeg det med mig hvor end paa jord
jeg gaar,

og kanske end engang jeg den salighet opnaar
at favnes av dets renhet og dets mildhet.

1908.

SOLSANGEN

VELKOMMEN igjen, du lyse sol,
med dagen av østerlide!
Du lyse for alle fra pol til pol,
alt eftersom timene skride!
Og alt som dagene skride frem,
du lyse ind i de tusen hjem.

Der ligger en magt i dit straalevæld
som bærer os op mot det høie.
Du skjænke med dagen os liv og held
og lette os sorger og møie!
Og alt som dagene fremad gaar
du give at livets maal vi naar!

Saa hilser jeg glad din straalegang
med livnende kræfter saa blide.
Jeg lytter til fuglenes glade sang
ved aarleste morgentide.
Det gir mit hjerte slik salig fryd,
det er lik de tusen vandes lyd.

Saa kommer vel dag, da sol opgaar
for aldrig mere at dale.

O, giv at vi alle da skue faar
dig, Gud, i de evige sale!
Saa signe, Gud, vore kjære hjem
og før os alle til livet frem!

1908.

SPINDELVÆV

DET var en somtermorgen
med solskin over alt.
En smaaflugt sat i træets top
og sang som liv det gjaldt.
Den spurte hvad jeg tænkte paa.
Ja, blev det alt fortalt,
det blev et deilig billede
en mester burde malt.

Hvad gaar jeg her og tænker paa?
Nei, syng du kun din sang,
saa skal du nok faa høre
fra mig en anden gang.
Nu lytter jeg til tonene,
der har saa særs en klang,
saa stiger hjertevonene
til drømmebilled-rang.

Hvad gaar jeg her og drømmer om?

Det tør jeg ikke si;
men det kan bli no' vakkert
før somren er forbi.

Ja, kanskje sneen falder
og dækker skogens sti,
og kanskje vaarsol skinner
paa fjord og bjerkeli.

Nei hør, du lille sangfugl
med dit luerøde bryst!
Fortæl mig om du drømmer
lik mig saa sommerlyst!
Jeg stod en sildig sommerkveld,
mens alt var, aa, saa tyst,
og drømte vaakne drømmer
ind mot en fager kyst.

Den flygtet ut i luften,
den sangfugl — mot det blaa.
Og dit gik mine drømmer,
saa langt de kunde naa.
Jeg bygget drømmeslotte
med solguld-take paa —
farvel, du lille fuglen min,
jeg længere maa gaa.

For jeg skal plukke blomster
til en hvit-gul-blaa buket,
og sanke nogen jordbær
paa et ekeløvs-bret.

Den finder jeg i skogen,
hvor spindelvæv staar tæt
og fanger insektsværmen
i det yrfine net.

1908.

VAARSNE

Og spurven sat i det nakne træ;
den kvad saa munter en vise:
"Aa nei, aa nei, saa deilig en sne!"
"Men ikke en eneste knop at se!"
"Aa, det kommer nok," sa spurven.

Og spurven hoppet ad bakken hen;
den vilde ha noe at spise.
"Du finder vist intet der, min ven;
ti sneen er dyp, og kold er den."
"Aa, den smelter snart," sa spurven.

Og spurven rystet de varme fjær;
den kvidret en lystig vise:
"Aa nei, aa nei, for et solskinsveir!
Det er saa øinene blændes her.
For nu er det vaar," sa spurven.

7de april 1909.

TIL HENDE

HER sitter jeg og graver
i gamle folianter
og bruker aandens gaver
som tømmermanden spanter.

En skute vil jeg bygge,
som ut paa hav skal fare.
Mot storm jeg vil betrygge
min fragt, den dyrebare.

Dens rig jeg stolt vil reise
med mast og raa i veiret,
og flaget vil jeg heise
som tegn paa at jeg seiret.

Saa letter jeg dens anker
og farer saa av landet.
Og skutens last er tanker,
som bæres over vandet.

Og naar saa vinden fanger
i alle dens klute,
da skal nok verden sande —
det er en fager skute.

I stavnen staar et billed'
av den deiligste kvinde,
hvorpaa i kveldens stilhet
den dalende sol kan skinne.

1909.

FREDLØS

JEG stod saa ene som furutræ
mot stormen ytterst mot havet,
med bryst mot veiret og uten læ
og alle livshaab begravet.

Jeg var saa naken som ribbet fugl,
og hadde knapt traad paa kroppen.
Jeg eide ei end det simpleste skjul,
og hadde ei mat i koppen.

Nu hadde jeg prøvet hvor ondt det gjør
at faa sine fjærer plukket,
at se hver eneste hjemmets dør
for næsen paa sig lukket.

Men endda skinnet dog sol paa muld
og varmet de nakne grener,
og lyset det la sig som pure guld
paa strandens de glatte stener.

Og landet laa jo i sol og dag,
og veiene var da frie,
og endda valet landets flag,
som kunde min livskamp vie.

Saa visste jeg ogsaa et fredlyst sted,
hvor havnen var lun og stille.
Der vilde min sjæl faa ro og fred
og møtes med ord saa milde.

Saa tak fordi du mig hjertet gav,
hvor alt som er saart kan svinde.
Og er end hytten fattig og lav,
saa er min himmel derinde.

1910.

DET HÆNDER —

DET hænder stundom for hver og en
at lyset og glæden svinder,
saa livet leves i ørkenen
paa manna av halvglemte minder.
Men da at eie et stille sted,
hvor sjælen kan finde hvile
og fyldes paany med kjærlighet
fra øine som mot en smile,
og sluttes inde av armer bløde —
se, det er mere end guld det røde.

Det hænder stundom for en og hver
at længslene blir for stride,
og sjælen smertefylt ydmygt ber
om hvile fra kamp og kvide.
Naar da der lukker sig op en favn,
hvor længsler og sorg kan stilles,
og nogen sagte hvisker ens navn,
som mor den graatende lilles —
det er som solskin og roser røde
sit lys, sin duft over sorgen gjøde.

Det hænder stundom at alting gaar
aldeles mot ønsker og tanker,
saa sjælen blir baade tung og saar
av tvil og nagende anker.

Vel den som da har en trofast ven,
som glædeild atter tænder.

Ti lys og tro kom saa tidt igjen
ved haandslag av vennehænder.

Hvor haand og øie hverandre møde,
der blir en have i ørken øde.

Det føles stundom som om en var
i verden saa helt alene;
det føles stundom som om en bar
en byrde av tunge stene.

Naar da der sættes en skulder til,
som gjerne vil hjelpe at bære,
og gaar ved siden med muntre smil
og synger en sang, kan være —
da lettes byrden, og sorgen viker,
fordi den ene dog ikke sviker.

Det syntes stundom som kraft og mod
ei magtet verket at øve,
og der var ingen som ret forstod
betydningen av at prøve.

Da faldt der bare et litet ord,
et ønske om held til virket,
og fluks saa lyste de klare spor
opover mot kaldets kirke.
Ti ord har løftelsens sterke vinger —
de bær mot høiden, hvor klokker ringer.

Se, derfor er jeg saa barneglad,
saa ofte du mot mig smiler,
og derfor sender jeg mine kvad
til dig som ikke tviler.
For lysstreif faldet paa skygget vei,
for ord der styrker og kvæger,
for hvile fundet jeg bygger dig
et hus av takkende kvæder.
Og huset bygger jeg høit i heien,
saa du alene kan finde veien.

VINTERKVELD

DER er svalende ro i den hvite sne
med langveis lysning ut i det fjerne —
især hvor de mørke træstammene
staar som kveldfredens vægtene,
og over — en eneste stjerne.

Det er naar skumringen just falder ind,
og dagen skal gaa til hvile,
der lægges over ens halvt-bange sind
lik det bløteste fløielsklæde
av tanker — der hilser og smiler.

Da elsker en bedre, om ikke mer;
ti lutringen kommer ved aftenskjær.
Da lægger sig blyghetens rødme paa kind,
da beder en glad i sjælen ind
det bedste — ti Gud er nær.

Da kommer de hjem til hjertets rede,
alle de tanker som sendtes ud,

kommer med svar paa længselsbud
lik duer med sagte vingeslag
som daler — da kan en bede.

Og skyggene længes og mørket falder
som dækkende flor over trænes toppe,
og tusener stjerner tændes deroppe
og tusener længselsrøster kalder
paa sjælen — da synker du ned.

Stille staar skogen i mørket derute.
Det faldende løv gir ingen lyd,
men hjertet bæver i stille fryd.
Den døende dag har lagt paa din rute
sin venligste hilsen — Guds fred.

1900.

HØST OG VAAR

I

OM høsten, naar blomstene falmer
og bladene visner og falder,
da er det som døden kalder
med sørgende sanger og salmer, —
da er det som tusen røster
kun taler et eneste sprog:
Vi høster, vi sanker, vi høster,
vi er høstningens tog.

Vi sanker og samler i lade
al livets falmende pragt,
av folk som av blomster og blade,
til alt blir i mulden lagt.
Men noget skal atter leve
av det som hver høst maa dø.
I jorden det bare gjemmes
som kommende tidens frø. —

Det falder for stormen og kulden,
det falder for sigd og lja,
og hvad der ei samles i lade,
se, det falder sneen paa.
Og mangt som sin hvile finder
ind under det kolde laken,
venter paa Herrens almagts ord:
Kom frem, det er stunden og dagen.

Om høsten, naar bladene falder
og blomstene visner og dør,
de tusener røster kalder
som aldrig de kaldte før.
Da længes du mot en morgen
som venter bak død og sne;
da vaakner i sjælen haabet
om livet du ei kan se. —

II

Naar sneen lægger sig stille
og dækker al jorden til,
da drømmer livet dernede
drømmer om sanger og smil.
Da drømmes de fagre drømmer,
som blir til roser og liljer,
netop som tanker ved haab og tro
blir til kræfter og viljer.

Saa kommer en dag den vækkes,
den hvilende, drømmende krop,
og tusen smaa hænder rækkes
mot solen og himlen op.

Og tusen smaa øine skuer
med længsel og haab til Gud —
en engel gik over jorden,
og livet gik lysklædd ud.

De jublende skarer kommer
i flok og følge frem.

Der synges de deiligste sanger,
men mange hører ei dem.

Kun den som eier et hjerte
der kjender det skaptens trang,
og lider med det i smerte,
forstaar opstandelsens sang.

At livet staar op av døde
og bryter stængsel og baand,
at stenen veltes fra graven,
det sker ved en engels haand.
Og derfor med barnlig glæde
vi hilser hvert vaarens bud
og tror at en dag skal den rinde,
den evige vaar hos Gud.

ELVERKONGEN

(Av Joh. Wolfgang von Goethe)

HVEM rider saa silde i nat og vind?
Det er en fader med sønnen sin.
Han holder ham i sin sterke arm,
der er han tryg, og der er han varm.

“Min søn, hvi skjuler dit ansigt du?”
“Se far, der er elverkongen nu;
han har sin krone og kaape paa.”
“Barn, det er taakens slør du saa.”

“Du, kjære barn, kom, gaa med mig,
saa leker vi sammen, du og jeg!
Ved stranden vokser de blomster smaa,
og skinnende guldklær, dem skal du faa.”

“Min far, min far, si, hører du ei
hvad elverkongen nu lover mig?”
“Vær rolig, læg dig i armen min!
I løvet suser den natlige vind.”

“Og vil du, dreng lille, blot med mig gaa,
saa skal du min datter til tjener faa.
Hun fører an dansen i ringen rund;
dig skal hun vugge og synge i blund.”

“Min fader, min fader, o, ser du ei hist,
den elverkongs-datter det er for visst.”

“Jeg ser det, min søn, det er vidjer graa,
som svaiende der i natten staa.”

“Saa kom dog, min dreng, som jeg har sagt!
Og kommer du ikke, jeg bruker magt.”

“Min fader, min fader, nu tok han mig fat
og gjorde mig ondt i den mørke nat.”

Og faderen gyser; han rider saa fort
med sit stønnende barn i armen bort.
Han naar til gaarden med møie og nød,
men i hans armer er sønnen død.

ET LIV

(Til min søster, Thomally Holbeck Anderson)

DIN rot laa dypt i slegtens jord.
Av den personlighetens stamme
sig folder ut ved skjønhets ord,
indtil den fylder livets ramme.

Det guldstøv som pistillen bar,
blev frø til rotskud andre steder.
Et vakkert bed du plantet har,
som mange, mange andre glæder.

End staar dog moderblomsten der
med farvesmykket, duftrikt bæger,
mens rundt den toners lyse hær
i eftermiddagssolen leker.

1917.

HJERTELIVETS GOLFSTRØM

I VERDENSHAVET gaar en strøm
fra kontinent til kontinent.
Den bærer livets fagre drøm
om blomst og frugt til Norden hen.
Hvor ellers isen kold og død
sig over livet vilde lagt,
der vokser det av jordens skjød
ved strømmens underfulde magt.

Igjennem livets store hav.
der gaar en himmelsk understrøm.
Dens kraft vort liv maa bæres av
i dagens stræv, i syn og drøm.
Den bugter sig snart hid, snart did;
og hvor den kommer livet nær,
der blir det vaar og sommer blid,
det blomstrer som en have der.

1918.

MOT AFTENTIDE

JEG skimter himlens dype blaa
imellem skyer hvide.

Jeg sitter her og undres paa
hvorhen de skyer glide.

Jeg sitter her og undres paa
hvorfor de er saa hvide,
de skyer som paa himlens blaa
saa stille fremad glide.

Det er mot aftentide —
saa mangt jeg saart vil vide —
saa mangt jeg ikke kan forstaa,
og dagene de glide.

Jeg ser mot himlens dype blaa —
hvi fængsler den min tanke saa
just nu ved aftentide?
Snart solen ned vil gaa.

1920.

VII
EPILOG

DIGTERLØN

AA, slog jeg blot en enkel tone an,
som bølget mot et hjertes stille land,
ja, fik jeg blot en læbe til at bæve
i anelsesfuld glæde ved at leve —
jeg vilde regne det for digterløn,
det vilde være svar paa mangel bøn.

Fik nogen sjæl den troens lyse daab,
som vakte mot paany og nye haab,
blev ved min lille sang en tanke givet
som kunde løfte noget tungt i livet;
blev her og der et aandens gløddlys tændt —
da var ei heller jeg forgjæves sendt.

Hvis blot en sjæl en livets dag blev glad
fordi jeg sang mit enkle lille kvad,
hvi skulde jeg vel større tak begjære?
En sangers glæde og en digters ære,
det er at tænde langs en farlig led
et lys som leder ind til havnens fred.

1896.

RESERVED

WITHDRAWN
Hassan College
George Sverdrup Library
Minneapolis, Minnesota 55404

839.82

7292

P49

Pettersen

WNa

Naar juleklokkene
ringer

839.82

7292

P49

Pettersen

WNa

Naar juleklokkene
ringer

839.82

7292

P49

WNa

